

nasza PARAFIA

*Radujcie się w Panu zawsze,
powtarzam, radujcie się. Raduj-
cie się w Panu zawsze, powta-
rzam, radujcie się. Radujcie się
w Panu zawsze, powtarzam, ra-
dujcie się. Radujcie się w Panu
zawsze, powtarzam, radujcie się.
Radujcie się w Panu zawsze, po-
wtarzam, radujcie się.*

Informator Parafii Ewangelicko-Augsburskiej
Wniebowstąpienia Pańskiego w Warszawie

1(17)/2024

*Bóg daje nam zwycięstwo
przez Pana naszego,
Jezusa Chrystusa,
ponieważ Pan naprawdę
zmartwychwstał.*

1 Kor 15,57 i Łk 24,34 / BE

Siostry i Bracia w Jezusie Chrystusie,
Szanowni Państwo!

Z wielką radością, płynącą z odkrywania tajemnicy zmartwychwstania Jezusa Chrystusa, pragniemy przekazać najserdeczniejsze życzenia zdrowia i pogody ducha oraz Bożego pokoju opartego na słowach Jezusa: Ufajcie, Ja zwyciężyłem świat!

Życzmy, by ten dar pokoju, który wypływa z relacji z żywym Panem i Zbawicielem, był udziałem każdej i każdego z nas. Niechaj przenika naszą codzienność, a także rozprasza wszelkie niepokoje życia oraz daje siły do podejmowania nowych wyzwań w przyszłości.

Niech radosne święta wielkanocne będą dla wszystkich czasem zadumy i refleksji nad potęgą Bożej miłości, która została objawiona w krzyżu Jezusa. Mamy ważne powody głęboko wierzyć, że w ostatecznym rozrachunku ta miłość okaże się silniejsza od nienawiści, dobro od zła, a życie od śmierci.

Z radosnym Alleluja i najlepszymi świątecznymi myślami pozostają,
ks. dr Dariusz Chwastek, ks. Wiktoria Matloch, Rada Parafialna
i zespół redakcyjny „Naszej Parafii”

Warszawa, Wielkanoc A.D. 2024

2024
ROK NADZIEI

Szanowni Państwo!

RADOŚĆ to hasło przewodnie pierwszego w tym roku, wiosennego numeru „Naszej Parafii”. Zastanawiamy się nad tym, czym jest radość oraz co w codziennym życiu sprawia nam radość. Zapytaliśmy o to naszych parafian i sympatyków. Kilka osób zdecydowało się podzielić z nami swoimi odpowiedziami, za co jesteśmy ogromnie wdzięczni.

W życiu na dłuższą metę bez radości nie da się funkcjonować. Człowiek do życia potrzebuje nie tylko pokarmów i napojów, nie tylko odzieży i dachu nad głową, lecz także radości! Wiemy, że nawet praca, której nie wykonuje się z radością, w dłuższej perspektywie będzie nas nużyć, a z pewnością nie przyniesie dobrych wyników. Każdej i każdemu z nas potrzebna jest radość – jak roślinom słońce. Ale przecież, mógłby ktoś zauważyć, na świecie obecnie jest tak mało powodów do radości. Obecne czasy raczej potęgują w nas poczucie niepewności, strachu i smutku. Chcielibyśmy się cieszyć – chętnie, ale właściwie z czego? I jak to zrealizować praktycznie? Skąd mamy wziąć tę radość? Od kogo mamy się nią zarazić?

Jestem przekonany, że każda i każdy z nas ma swoją odpowiedź na temat źródeł radości w swoim życiu. Te odpowiedzi mogą być bardzo różne. Na przykład niektórzy z nas radość czerpią z wykonywania określonych i powta-

rzalnych czynności. Dla innych osób z kolei źródłem radości są relacje z bliskimi osobami. Dla kogoś powodem do radości może być praca. A jeszcze dla innych, radość będzie wynikać z regularnego obcowania z przyrodą. Są i takie osoby, które radość wynoszą z lektury książek.

Chociaż od czasu do czasu przeżywamy problemy, czy najzwyczajniej martwimy się o wiele prozaicznych życiowych spraw, chociaż nie zawsze dociera do nas słowo pociechy, mimo że czasem zawodzimy się na ludziach, nawet tych najbliższych, choć nie jesteśmy z siebie zawsze w pełni zadowoleni i często jesteśmy rozczarowani życiem – jednego możemy być pewni: Bóg jest blisko nas i chce razem z nami nieść nasze ciężary i brzemia! Myśląc o radości, pamiętajmy, że tylko przez Niego darowana radość jest trwała i nie zależy od naszych chwilowych nastrojów i zewnętrznych wpływów. Dlatego ap. Paweł w Liście do Filipian zachęcał: *Radujcie się w Panu zawsze, powtarzam: Radujcie się!* (Flp 4,4 / BE).

Ten rodzaj radości koniecznie należy odróżniać od wesołości i rozrywki. Współcześnie w ofensywie jest powierzchniowa wesołość i chwilowa przyjemność, zabawa.

Radość, którą afirmuje apostoł pochodzi od Boga. Dzięki temu można ją

Zaproszenie do lektury

przeżywać także wtedy, gdy nie mamy żadnych zewnętrznych powodów do radości. Radując się, inaczej jawi się nam nasze codzienne życie. Kto się raduje, wiele rzeczy i spraw może ujrzeć w innym świetle. Kiedy Paweł apeluje: Radujcie się, to znaczy, iż zachęca nas do tego, byśmy pozwolili sobie na otwarcie się na miłość Boga. Ona ma znaleźć w nas swój rezonans.

Kiedy może się to stać? Wtedy, gdy nie będziemy o nic i na zapas niepotrzebnie się zamartwiać. Apostoł Paweł, który miał wiele powodów do trosk i narzekań, radził: *O nic się nie troszczcie, ale w każdej modlitwie i błaganiu powierzajcie z dziękczynieniem wasze pragnienia Bogu* (Flp 4,6 / BE). A zatem nie ma sensu zaprzeczać troskom, ponieważ w życiu nie da się od nich uciec, ale można z nich uczynić modlitwę.

W ten sposób wszystko to, co w naszym życiu trudne, co stresujące i obciążające wdzięczność, potrafi przeobrazić się w „cichą radość”.

Tym razem poruszamy temat radości w niezwykłym kontekście świąt wielkanocnych, które przypominają o początkach naszej wiary w Jezusa Chrystusa, którego po dramacie krzyża Golgoty Bóg wzbudził z martwych. Dzięki żyjącemu Jezusowi, w Nim i przez Niego możliwe jest prawdziwe świętowanie oraz autentyczna radość w codziennym życiu.

Gorąco polecam lekturę wiosennego numeru „Naszej Parafii” oraz życzę budującej i pozytywnej lektury!

ks. dr Dariusz Chwastek
proboszcz

Radujcie się w Panu zawsze, powtarzam: Radujcie się!

Wasza życzliwość niech będzie znana wszystkim ludziom.

Pan jest blisko. O nic się nie troszczcie, ale w każdej modlitwie i błaganiu powierzajcie z dziękczynieniem wasze pragnienia Bogu. A pokój Boży, który przewyższa wszelkie zrozumienie, będzie strzegł serc i myśli waszych w Chrystusie Jezusie.

List do Filipian 4, 4-7 (BE)

Śmierć śmiercią

Kazanie na święta Zmartwychwstania Pańskiego

ks. Wiktoria Matloch

Dwaj z nich szli do wioski zwanej Emmaus, oddalonej sześćdziesiąt stadiów od Jeruzalem. Rozmawiali z sobą o tym wszystkim, co się wydarzyło. Gdy tak rozmawiali i rozprawiali, sam Jezus przybliżył się i siedł z nimi. Lecz ich oczy były jakby zasłonięte, tak że Go nie poznali. On zaś zapytał ich: O czym tak rozprawiacie, idąc? Zatrzymali się zasmuceni. A jeden z nich, który miał na imię Kleofas, odpowiedział: Ty jesteś chyba jedynym przybyszem w Jeruzalem, który nie wie o tym, co tam się stało w tych dniach. Zapytał ich: O czym? Oni zaś odpowiedzieli: O tym, co dotyczy Jezusa z Nazaretu, który był wielkim prorokiem w działaniu i w mowie przed Bogiem i całym ludem, o tym, jak arcykapłani i przywódcy wydali Go na śmierć i ukrzyżowali. A my spodziewaliśmy się, że On właśnie ma wybawić Izraela. Dzisiaj upływa już trzeci dzień, jak się to wszystko stało. Także niektóre kobiety z naszego grona zdumiały nas: będąc rano przy grobie, nie znalazły Jego ciała. Przyszły i opowiadały, że miały widzenie aniołów, którzy mówili, że On żyje. Wtedy niektórzy z nas poszli do grobu i zastali wszystko tak, jak opowiadały kobiety, ale Jego nie zobaczyli. Gdy przybliżyli się do wioski, do której zmierzali, On sprawiał w rażenie, że chce pójść dalej. Oni jednak nalegali: Pozostań z nami, bo dzień mija i nadchodzi już wieczór. Wszedł więc, by zostać z nimi. A gdy zasiadł z nimi przy stole, wziął chleb, pobłogosławił, połamał go i podał im. Wtedy otworzyły się im oczy i poznali Go. [...] Powstali i o tej samej godzinie wrócili do Jeruzalem. Tam zastali zgromadzonych Jedenastu i innych z nimi, którzy mówili: Pan naprawdę zmartwychwstał i ukazał się Szymonowi.

Łk 24,13–25.28–31;33–34

Rozważanie

Rozpacz przemieniła się w radość. Triumf Pana w dniu Zmartwychwstania jest ostateczny! Chrystus powstał z martwych, śmiercią zwyciężył śmierć i podarował nam nowe życie.

Po raz kolejny zaglądamy do pustego grobu, to może napełniać radością i nadzieją, Zwycięzca śmierci, piekła i szatana zrobił dla człowieka tak wiele. Zmartwychwstanie Jezusa otwiera przed nami nowe wyzwania, rodzi nowe doświadczenia, daje nowe spojrzenia na życie i nową jakość.

Po raz kolejny wybrzmiewa starochrześcijańskie pozdrowienie: Alleluja! Pan zmartwychwstał! On prawdziwie zmartwychwstał! Wszystkie czytane i rozważane teksty mówią: śmierć została pokonana, nie ma już lęku, jest nadzieja dla grzesznika, ponieważ grób jest pusty.

Za nami dość intensywny czas: Wielkiego Postu, rodzinnych przygotowań do świąt, ale przede wszystkim tego, co najważniejsze – doświadczenie śmierci, poświęcenia w imię miłości, i związany z tym smutek, aż w końcu odkrycie pustego grobu i zwiastowanie aniołów: Nie ma Go tu, zmartwychwstał!

Apostoł Paweł w Liście do Koryntian w zaczepny i kontrowersyjny sposób opisuje problem wiary w zmartwychwstanie: *A jeśli się o Chrystusie opowiada, że został z martwych wzbudzony, jakże mogą mówić niektórzy między wami, że zmartwychwstania nie ma? Bo jeśli nie ma zmartwychwstania, to i Chrystus nie został wzbudzony; [...]*

A jednak Chrystus został wzbudzony z martwych i jest pierwiastkiem tych, którzy zasnęli” (1 Kor 15,12nn).

Dobra Nowina o zmartwychwstaniu pobudza do myślenia na temat tego, czego świadkami jesteśmy także my. Stawia każdego wobec konieczności zajęcia konkretnej postawy i opowiedzenia się za zmartwychwstaniem lub przeciw niemu. Fakt zmartwychwstania Jezusa jest tutaj wyznacznikiem myślenia, które musi mieć swoje konsekwencje w wierze, a z tą bywa różnie. Stajemy się świadkami niesamowitej historii, która zmienia nasze położenie. Przeżywamy różne stany na drodze wiary, tak jak uczniowie, którzy szli do Emaus. Czasami w wierze to, co niezrozumiałe, niepojęte, uważane jest za niewygodne, wierzę w Boga, ale jednak.... Jesteśmy ograniczeni, patrzymy, ale nasza widoczność ma swoje granice. Zmartwychwstanie Jezusa Chrystusa przełamuje horyzont doczesności i objawia prawdy przekraczające doświadczenie człowieka. Zaś wiara jest gotowa na zwątpienia, rodzi pytania, pobudza do refleksji, ale także znajduje odpowiedź, daje siłę i sens.

W naszą beznadziejną sytuację wkroczył Bóg. Chrystus wypełnił Zakon, któremu już nie jesteśmy podlegli. Dzięki Niemu pokonaliśmy śmierć. On nas uwolnił od grzechu. Oczywiście ciągle grzeszymy, ciągle mamy wyznawać grzechy i walczyć z pokusami, ale możemy też być pewni, że On nasze skazanie zabrał na krzyż.

Tak często w te święta powtarzamy słowa: Jezus zmartwychwstał! Jezus pokonał śmierć! Jezus żyje! Jednak wielkocenne poselstwo gdzieś się kończy, uciucha w gwarze naszej codzienności, do której szybko wracamy. Czy radość Jezusowego zwycięstwa i nasze zadanie do wypełnienia, by głosić Dobrą Nowinę o Jezusie sprowadza się do kilku dni w roku?

Jezus na krzyżu pokonał śmierć śmiercią. Ciągłe pozostaje ona tragicznym wydarzeniem, ale już nie beznadziejnym, ponieważ daje perspektywę wieczności. Chrystus zatriumfował, odniósł zwycięstwo, sami jesteśmy za słabi, jedynie sam Bóg mógł to uczynić.

Zmartwychwstanie Pańskie to fakt historyczny, od ponad dwóch tysięcy lat mówi o nim pusty grób, który przemawia głośniej i skuteczniej niż jakiegokolwiek kazanie.

I tak oto pusty grób Zbawiciela staje się dla nas bramą do życia w pełni, do życia bez braku i ograniczeń, bramą, którą można ominąć, ale której ominięcie jest najtragiczniejszym błędem człowieka.

Kiedy Marii i Marcie przy Łazarzowym grobie Jezus powiedział: *Ja jestem Zmartwychwstanie i życie*, padło pytanie, czy w to wierzysz. Właściwie stajemy teraz z Marią i Martą wobec tego pytania: Czy wierzysz w to? To jest zasadnicza rzecz. Kim jest dla ciebie Jezus? Jakie nadzieje z Nim wiążesz? Jakie wartości wnosi w twoje życie? Najstarsze święto Kościoła i... najradośniejsze.

Wierzyć to coś więcej niż tylko przyjąć, że to „mogło się wydarzyć”. Wierzyć to stać się częścią wydarzenia zmieniającego ludzkie myślenie, częścią zmartwychwstania teraz, nie za rok, dwa czy dziesięć. To wiara w spotkanie ze Zmartwychwstałym, że chodź umieramy; my i nasi bliscy, to śmierć nie jest już końcem, ale jest początkiem. Czas beznadziei zakończył się o poranku dnia trzeciego.

Chrystus został wzbudzony z martwych i jest pierwiastkiem tych, którzy zasnęli. Jak mocno i jak głęboko związana jest tu rzeczywistość Zmartwychwstałego z naszym życiem! On sam określa to słowami: „Ja jestem zmartwychwstanie i życie, każdy który wierzy we mnie, choćby i umarł żyć będzie”.

Wielu chętnie śpiewa „Jezus żyje! Z Nim i ja! Śmierci gdzież twój zgrozy cienie? Jezus żyje, więc mi da Zmartwychwstanie i zbawienie!”, ale czy ty wierzysz w to całym swoim sercem?

Zmartwychwstanie Jezusa to nie koniec historii Jezusa Chrystusa, to nie koniec historii zbawienia, to początek nowej rzeczywistości, twojej rzeczywistości, która inspiruje, zachęca do nowego, do tego, by każdego dnia na nowo czuć się zaopiekowanym przez Chrystusa, to początek życia i nadziei, ponieważ Pan zmartwychwstał, On prawdziwie zmartwychwstał!

Grób jest pusty, zajrzyj do niego, usłysz: Nie ma Go tu, bo zmartwychwstał, zmartwychwstał dla Ciebie! Amen.

Przesłanie na Ogólnopolskie Dni Biblijne 2024

Wszystko, co czynicie, niech się dokonuje w miłości.

1 Kor 16,4 (BE)

Słowo Boże skierowane do chrześcijan pod koniec pierwszego Listu do Koryntian jest częścią kilku praktycznych zaleceń kończących całe przesłanie tej księgi. Kontekstem tego stwierdzenia są apele apostoła Pawła o godne traktowanie przez wspólnotę koryncką, przywódców Kościoła, to jest: Tymoteusza, Apollosa, Stefana i innych. Apostoł Paweł wzywa wierzących do okazywania wsparcia, szacunku i uległości tym, którzy służą Kościołowi, pełni odpowiedzialne pasterskie powołania, nazywając je *Dziełem Pańskim* (werset 10). Posługa kaznodziejska i nauczycielska wymienionych tu z imienia kilku osób, według autora listu, przyczyniła się do umocnienia ducha pierwszego Kościoła (werset 18). Dlatego słowa: *Wszystko, co czynicie, niech się dokonuje w miłości*, powinny prowadzić nas do przyjęcia podobnej postawy wobec współczesnych przywódców Kościoła. Wszyscy winniśmy stawać się oddanymi, zaufanymi i wypróbowanymi pomocnikami kościelnych lide-

rów, nauczycieli i głosicieli Słowa Bożego. Ta gotowość Kościoła do odpowiedzialnego wspierania własnych przywódców w ich zadaniach cementuje i utrwala Słowo Boże, niosące zagubionemu w ciemnościach świata światłość życia wiecznego.

Mając na uwadze tą jakże ważną biblijną prawdę, potrzebną do rozwoju żywego, pełnego mocy Kościoła Bożego, odniesieniem do tych słów niech będzie świadectwo jednego z dzisiejszych liderów Kościoła, pastora Henryka. „Wspominam moje pierwsze miejsce służby kaznodziejskiej w kilkunastoosobowej rolniczej wspólnocie chrześcijan z małej nadbużańskiej wioski, to tam na początku lat 90. ubiegłego wieku skierował mnie Bóg wraz z żoną i naszymi małymi dziećmi. Jako młody, początkujący misjonarz, właśnie tam zgodnie z nauczaniem apostoła Pawła, doświadczyłem szacunku i wsparcia od starszych już ludzi, niosących brzemię

wojny, wysiedleń i komunizmu. Ci niezamożni, skromni, bogobojni i pogodni ludzie, dzielili się z nami jedzeniem, pieniędzmi, przyjaźnią i braterstwem. Razem pracowaliśmy, świętowaliśmy, modliliśmy się w domach i w czasie nabożeństw. Doświadczaliśmy wśród nas śmierci i narodzin, smutku i radości, we wszystkim staraliśmy się być posłuszni Bogu. Z wiarą głosiliśmy Ewangelię, nauczając wszystkiego, co nakazał Pan Jezus. Bóg zaś, taskawie przyznawał się do swego dzieła i umacniał nas, przyprowadzając do zboru nowych młodych wierzących i przedłużając jego życie na następne pokolenia. W tym czasie cytowane powyżej słowa o czynach miłości były pielęgnowaną zasadą, która umacniała ducha w naszym Kościele, identycznie jak u apostoła Pawła i Koryntian”.

Pamiętajmy, że Słowo Boże jest zawsze żywe i aktualne, pielęgnujmy i solidarnie wspierajmy wszystkich, którzy głoszą Ewangelię zbawienia. Pan Bóg oczekuje od nas czynów miłości wyrażających się w:

większej ofiarności, poświęceniu własnych sił do umacniania słabszych w wierze czy też korzystania z możliwości edukacji biblijnej. W tego rodzaju aktywnej postawie dostrzegamy błogosławieństwo Boże, które prowadzi do duchowego ożywienia w naszym narodzie. Jesteśmy przekonani, że przyjęcie Bożego Słowa zaowocuje odwróceniem się od zła i kroczeniem drogą zbawienia.

Pełne miłości wspólne działania, szacunek do przywódców Kościoła, gotowość do poświęceń w ewangelizacji, to cenne rady, których apostoł Paweł z Bożego natchnienia udzielił Koryntianom. Niechaj zostaną one przyjęte z ufnością i wiarą, niech będą dziś pielęgnowane w każdej wspólnotcie chrześcijańskiej, do której powołał nas Bóg.

*Opracował Kościół Chrześcijan
Baptystów w RP*

SpotykaMY się

ks. WM

Pomimo, że początek roku był dla wielu okazją do dłuższego lub krótszego odpoczynku ze względu na ferie zimowe, w parafii grafik spotkań był wypełniony.

Nabożeństwo ekumeniczne u warszawskich ewangelików

W drugi poniedziałek stycznia, chociaż zazwyczaj jest to pierwszy poniedziałek miesiąca, przeżywaliśmy kolejne nabożeństwo ekumeniczne, tym razem w kościele Wniebowstąpienia Pańskiego. Nabożeństwo prowadzone było według liturgii niesporów ewangelickich wraz z grupą Taizé Warszawa, która poprowadziła nas w śpiewie i liturgii. Po nabożeństwie spotkaliśmy się w sali parafialnej. Kolejne nabożeństwo odbyło się 4 marca w kościele ewangelicko-reformowanym przy al. Solidarności.

Karnawał młodzieży

W lutym młodzież trzech warszawskich parafii ewangelickich spotkała się w sali parafialnej Kościoła reformowanego na wspólnym spotkaniu karnawałowym. Był czas na rozgrywki w grupach, zabawy integracyjne, gry planszowe, rozmowy, a to wszystko przy karnawałowym wystroju oraz muzyce. Nie zabrakło także domowej pizzy. A jak to w karnawale bywa, młodzież przebrana była w stroje i mogliśmy wybrać tych, którzy byli najlepiej ubrani.

Kim jesteśmy?

W naszej Parafii odbywa się kilka cykli spotkań, na których można poznawać nauczanie i praktykę Kościoła luterańskiego. Jednym z nich jest cykl „Kim jesteśmy jako luteranie?”. W ostatnim czasie podczas naszych spotkań omawialiśmy tematy bioetyczne, w szczególności przyglądając się kwestii teologicznym i praktycznym oraz zapoznając się z oświadczeniami naszego Kościoła. Poruszyliśmy temat związany z ochroną życia, aborcją, antykoncepcją, eutanazją, stosowaniem metody in vitro, transplantacją organów oraz stosunkiem Kościoła do osób LGBTQ+. Wszystkich zainteresowanych zapraszamy na te spotkania.

Nabożeństwo rodzinne

W lutym odbyło się kolejne nabożeństwo rodzinne z liturgią przygotowaną z myślą o najmłodszych. Podczas nabożeństwa rozmawialiśmy o miłości Boga do człowieka, jak również o miłości między ludźmi. Nie zabrakło na nim również wspólnego śpiewu, a nawet nauczyliśmy się nowych piosenek. Po nabożeństwie każdy zabrał ze sobą kilka naklejek serduszek, które mógł dać tym, których kocha.

Nowy cykl spotkań

Od lutego rozpoczął się nowy cykl spotkań teologicznych. Będą to comiesięczne spotkania poświęcone postaciom teologów i ich tekstom. Pierwsze spotkania dotyczyć będą tematyki tekstów Paula Tillicha. Zapraszamy, by przy kawie i herbacie, wspólnie czytać i dyskutować. Więcej o inicjatywie w artykule w bieżącym numerze.

Rodzinne zimowisko w Wiśle

W pierwszym tygodniu ferii zimowych, ewangelicy trzech warszawskich parafii tradycyjnie już pojechali na rodzinny wyjazd do Wisły – Jawornika. Wspólny wypoczynek jak zawsze wspaniale zorganizowała i poprowadziła pani Elżbieta Byrtek. Przedstawiamy wrażenia 12-letniej, stałej uczestniczki tych wyjazdów:

W tym roku Jawornik był bardzo udany. Zapytacie, skąd to wiem? To po prostu było widać po wszystkich uczestnikach tego wyjazdu.

Po pierwsze, jest tam dobra i przyjazna atmosfera, robimy sobie dyskoteki i imprezy. W tym roku zorganizowaliśmy Bal

Bałwana. Jako element dekoracji ktoś nawet zrobił bałwana ze śniegu i wniósł go do środka! Specjalnie na ten bal, przyjechała do nas w odwiedziny księżdz Wiktoria i spędziliśmy z nią bardzo miły czas.

Po drugie, jak co roku jeździliśmy na narciach lub snowboardzie. Dzieci, które

Z życia Parafii

uprawiały jeden z tych wspaniałych sportów, jeździły na zbożach Soszowa, pod opieką szkółki narciarsko-snowboardowej.

W tym sezonie było naprawdę dużo śniegu i w związku z tym ponownie wszyscy wzięliśmy udział w kuligu. Jeździmy na te kuligi co roku. Na każdym z nich jest świetna atmosfera, śpiewamy góralskie piosenki i przy tym oczywiście bardzo dobrze się bawimy. Po każdym kuligu idziemy zjeść ciepłe kielbaski, chlebki, oscypki i pijemy przepyszną gorącą herbatkę.

Każdego poranka, przed śniadaniem, śpiewaliśmy „Chodźcie jeść”, co oczywiście się odnosi do Pana Boga, a później

czytaliśmy Słowo Boże na dany dzień. Po tym wszystkim zmaliliśmy modlitwę „Ojcze nasz” i siadaliśmy do pysznego śniadania.

Takie właśnie są nasze wyjazdy do Jawornika, czyli zabawne, fascynujące i ciekawe. Oczywiście tej wspaniałej atmosfery oraz wszystkich tych ciekawych, wyczerpujących i wywołujących uśmiech na twarzach imprez nie byłoby, gdyby nie było niezastąpionej, przyjacielsko nastawionej do ludzi, zabawnej oraz lubiącej opowiadać żarty Cioci Elli!

Dlatego naprawdę polecam jeździć do Jawornika i się genialnie bawić.

Jagoda Gadomska

Spotkania Młodszych Seniorów („Młodych Dinozaurów”)

Jako pomysłodawcy i organizatorzy zebrań Młodszych Seniorów byliśmy pełni obaw, czy idea stworzenia grupy koleżeńskiej składającej się z przedstawicieli trzech warszawskich parafii ewangelickich spotka się z aprobatą i zainteresowaniem naszego środowiska. Szczęśliwie nasze zaproszenie zostało przyjęte przez kilkadziesiąt osób i w sezonie 2022-2023 spotykaliśmy się w każdy czwarty poniedziałek miesiąca w sali parafialnej przy ul. Puławskiej. Na naszych zebraniach gościliśmy znakomitych prelegentów: Panią Ewę Kobierską-Maciuszko – b. dyrektor Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego, Panią redaktor Renatę Kim – dziennikarkę tygodnika „Newsweek”, Pana Cezarego Kosińskiego – aktora Teatru Narodowego oraz wykładowcę Akademii Teatralnej w Warszawie, Panią Małgorzatę Platajs – b. dyrektor Towarzystwa Biblijnego w Polsce, Pana Tadeusza Świątka – znanego varsavianistę. Poza prezentacją ciekawych prelekcji spotkania te służyły lepszej integracji naszej grupy i zacieśnianiu więzi koleżeńskich. Pierwszy rok naszych zebrań zakończyliśmy w czerwcu piknikiem w ogrodzie parafialnym.

Po przerwie wakacyjnej drugi sezon rozpoczęliśmy we wrześniu 2023 roku. Naszym gościem był historyk, członek Parafii Wniebowstąpienia Pańskiego, Pan dr Piotr Łysakowski, specjalizujący się

w historii Niemiec i stosunków polsko-niemieckich w XIX i XX w. Nasz prelegent swoje zainteresowania naukowe koncentrował również wokół postaci kanclerza Ottona von Bismarcka (praca doktorska: Osobowość Bismarcka jako polityka). W swym wystąpieniu dr Łysakowski przybliżył słuchaczom kwestię stosunków polsko-niemieckich w latach dwudziestych i trzydziestych minionego stulecia.

W październiku na zaproszenie naszych koleżanek i kolegów z Parafii ewangelicko-reformowanej uczestniczyliśmy w kościele przy al. Solidarności w koncercie i prelekcji wybitnego organisty i pianisty, Pana prof. dr hab. Michała Markuszewskiego. Od 2004 roku pełni on funkcję tamtejszego organisty. Jest również wykładowcą Uniwersytetu Muzycznego im. Fryderyka Chopina w Warszawie, uczestnikiem międzynarodowych festiwali organowych, gości z recitalami w wielu krajach w Europie i poza nią. Prof. Markuszewski opowiedział nam o organach w kościele ewangelicko-reformowanym pochodzących z 1900 roku, a także o procesie ich renowacji, który pod jego kierunkiem trwał w latach 2004-2008. Instrument niezwykle dostojnie zabrzmiał w czasie niezapomnianego koncertu. Po jego wystąpieniu spędziliśmy miły wieczór w miejscowej sali parafialnej przy kawie i herbacie

Z życia Parafii

oraz znakomitych wypiekach naszych koleżanek.

Listopad – miesiąc pamięci o tych, którzy odeszli – poświęciliśmy starym cmentarzom ewangelickim na Mazowszu. Naszym gościem był Pan Maciej Lipiński, prawnik, prezes zarządu Fundacji „Kamienie Niepamięci”, która powstała w październiku 2017 roku, w rocznicę pięćsetlecia Reformacji. Fundacja zajmuje się porządkowaniem i inwentaryzacją starych nekropoli ewangelickich na Mazowszu i poza jego granicami, współpracuje także z lokalnymi działaczami, aktywizuje młodzież do opieki nad cmentarzami, upowszechnia wiedzę o zabytkach cmentarnych. Po prelekcji złożyliśmy życzenia ks. dr Dariuszowi Chwastkowi, proboszczowi Parafii Wniebowstąpienia Pańskiego, który obchodził jubileusz pięćdziesiątych urodzin.

W grudniu dołączyliśmy do obchodów świątecznych odbywających się w naszych parafiach. Spotkaliśmy się przy adwentowym stole przygotowanym przez nasze koleżanki. Przesłanie adwentowe skierowała do nas ks. Wiktoria Matloch, a życzenia złożyli ks. Michał Jabłoński i ks. Dariusz Chwastek. Wspólne śpiewanie kolęd, rozmowy przy świątecznie udekorowanym stole wypełniły ten ciepły, adwentowy wieczór. Odwiedził nas także Mikołaj ze swoją drużyną, obdarowując uczestników drobnymi upominkami.

Nowy rok rozpoczęliśmy spotkaniem styczniowym, na którym gościliśmy Pana

dr Pawła Matwiejczuka, historyka mediewisty i muzealnika, oraz Panią dr Monikę Matwiejczuk, kierownika Działu Zbiorów Muzeum Historii Polski. Państwo Matwiejczukowie są członkami Parafii luteranckiej Św. Trójcy w Warszawie. Dr Matwiejczuk jest autorem książki *Melanchtoniana Polonica*, która ukazała się ostatnio na rynku wydawniczym. Pozycja ta zawiera zbiór pism i korespondencji, skierowanej także do Polaków, autorstwa najbliższego współpracownika ks. dr Marcina Lutra – Filipa Melanchtona. Nasz gość w niezwykle ciekawy sposób przybliżył sylwetkę reformatora i autora *Konfesji Augsburskiej* na tle wydarzeń epoki Reformacji. *Melanchtoniana Polonica* to interesująca pozycja, która wydaje się być istotnym wkładem w ewangelicką literaturę historyczno-teologiczną w naszym kraju. Książkę można zakupić w tradycyjnej formie papierowej, jest także dostępna w wersji elektronicznej.

Naszą propozycję comiesięcznych spotkań w grupie Młodszych Seniorów skierowaliśmy głównie do osób, które ukończyły 55 lat. Te poniedziałkowe wieczory mają jednak charakter otwarty, dlatego miło nam będzie gościć wszystkich zainteresowanych spotkaniami z ciekawymi ludźmi, pragnących spędzić czas w sympatycznej atmosferze. Serdecznie zapraszamy!

Organizatorzy

Czytając Tillicha

dr Mateusz Jelinek

W grupie osób zainteresowanych protestantyzmem pojawia się potrzeba wspólnego czytania i rozważania tekstów teologicznych. Szczególnie istotne są pisma, które mają znaczenie dla samorozumienia wiary i religii we współczesnym świecie. Czym jest wiara, a czym niewiara? Co kryje się za słowem „Bóg”? Czy w Biblii jest więcej z historiografii czy mitologii? To tylko przykładowe zagadnienia, które domagają się dziś odpowiedzi. Różni teologowie i myśliciele znajdowali odpowiedzi na pytania religijne i ukryli je w swoich tekstach, np. Tillich, Barth, Bultmann, a nawet współczesny nam Halík.

Pomysł zorganizowania osobnego cyklu spotkań, wzorowanego na studium biblijnym, zrodził się w ramach spotkań dla osób zainteresowanych ewangelicyzmem. Było to w czasie dyskusji wokół myśli XX-wiecznego teologa Paula Tillicha i teologicznej relacji między wiarą a historią. *Spiritus movens* nowych ćwiczeń teologicznych jest Bogusław Parchimowicz, który gorąco zachęcał mnie do ich prowadzenia. Nie sposób było odmówić, gdyż to właśnie od wspólnego zgłębiania tekstów Tillicha rozpoczęliśmy nowy cykl. Pierwsze spotkanie odbyło się 12 lutego w domu parafialnym. Na rozgrzewkę zaczęliśmy czytać kazanie „O głębi”, które pochodzi

z pierwszej postylli Tillicha, przetłumaczonej i wydanej na polskim rynku w 1996 roku pt. „Prawda jest w głębi”. W tym tekście myśliciel proponuje, aby osoby, dla których słowo „Bóg” nie ma dużego znaczenia, przetłumaczyły je na „głębię” swojego życia, gdyż takie powinno być jego znaczenie. Kolejne wspólne czytanie planowane jest na 18 marca. Spotykać będziemy się co miesiąc, choć już teraz pojawia się wola, aby robić to częściej.

W ramach inauguracji i zaproszenia do nowego cyklu wspomniany już Bogusław wraz z Tomaszem Hutschem poprosili mnie, abym na łamach informatora wytłumaczył się ze swojego zainteresowania dwudziestowiecznym teologiem oraz przybliżył szerszemu gronu kilka jego myśli. Być może zachęci to kolejne osoby do czytania go. Choć przekazano mi kilkanaście pytań, to pozwolę sobie, żeby odnieść się tylko do kilku z nich.

Dorobek Tillicha poznałem na studiach. Zdaje mi się, że z pojedynczymi myślami tego teologa spotkałem się jeszcze w domu rodzinnym za sprawą ojca. Jednak po raz pierwszy miałem okazję czytać książki tego myśliciela na pierwszym roku studiów teologicznych w ramach wstępu do teologii ewangelickiej. To właśnie moja pierwsza lektura „Dynamika wiary” (z okropnymi

przypisami Kłoczowskiego) uzmysłowiła mi, że potoczna definicja słowa „wiara” zawodzi i często prowadzi do nieporozumień. Książka prezentuje, że istotą wiary nie jest przekonanie bez wystarczających dowodów, ale stan bycia pochwyconym przez świętość. Następnie zakupiona przeze mnie w składzie taniej książki na Nowym Świecie "Teologia systematyczna" wraz z wprowadzeniem przekonała mnie, że teologia nie jest zabobonną spekulacją o wymaginowanych rzeczach, ale pełną zaangażowania nauką o tym, co człowieka ostatecznie obchodzi i o wspólnotę, która wyraziła to w swoich pismach i doktrynach. W ten sposób teologia nie stoi w sprzeczności z nauką i jej metodologią. Z dzisiejszej perspektywy myślę, że to właśnie te dwie książki i spowodowane nimi dyskusje akademickie dopełniły moje „ukąszenie” Tillichowskie. Nic już po ich przeczytaniu nie pozostało takie samo. Choć pracę magisterską pisałem z historii starożytnego dogmatu, to już wtedy wiedziałem, że w przyszłości poświęcę rozprawę doktorską myśli dwudziestowiecznego teologa. Jako doktorant zająłem się zagadnieniem „religijnej funkcji ateizmu”, które wśród badaczy Tillicha jest tematem znanym, lecz jednak zaniedbanym. Pytanie brzmiało: czy ateizm może być wartościowy dla religii? Według myśliciela nie może być inaczej, gdyż religia ma tendencję do stawiania się bałwochwalczą. Potrzebuje więc instancji krytycznej, która, podobnie jak prorocy w Starym Testamencie,

niszczy obrazy i skończone wyrazy Boga. Zainteresowanych z pewną nieśmiałością odsyłam do swojej pracy.

Wspominając ciekawsze myśli Tillicha, warto zaznaczyć, że punktem wyjścia dla jego rozważań o Bogu jest człowiek i jego sytuacja. W przeciwieństwie do wielu teologów i duszpasterzy, nie rozpoczyna on mówienia o Bogu od twierdzenia o istnieniu najwyższego bytu zwanego Bogiem, który to powołał na ziemię świętą instytucję, przekazał boskie pisma i teraz domaga się od człowieka wiary. Wręcz przeciwnie. Dla Tillicha Bóg jest odpowiedzią na pytania ukryte w ludzkiej egzystencji. Jest tak, ponieważ doświadczenie skończoności ludzkiego bycia, doświadczonej w lęku śmierci, winy czy braku sensu, rodzi w człowieku pytanie o przewyżczenie tego niepokoju. Gdy świadomość skończoności dochodzi do głosu, to odpowiedź na tak postawione pytanie staje się sprawą śmiertelnie poważną – mówiąc językiem Tillicha jest troską ostateczną. To właśnie skończoność człowieka i jego świata popycha go do religijności, a mianowicie do zadania pytania o ostateczny grunt bycia, a więc pytania o Boga. „Bóg” jest nazwą tego, co obchodzi człowieka ostatecznie, „wiara” to stan bycia pochwyconym przez naszą troskę ostateczną, a „Pismo Święte” jest podstawowym tekstem Kościoła, który wyraził w słowach swoją wiarę i swoje spotkanie z Bogiem. I choć na co dzień człowiek służy wielu bogom, to tylko to, co prawdziwie ostateczne może być

Spotkania biblijne

prawdziwie nazwane Bogiem. Od zawsze wielkie pytanie każdego człowieka i każdej religii brzmi: „Czy obiekt mojej wiary jest prawdziwie ostateczny? Czy może oddaję swoją duszę temu, co skończone i co ostatecznie na mnie nie zasługuje?”.

Bogusław zadał mi pytanie, a co jeśli Boga nie ma. Taki dylemat może krywać w sobie wiele egzystencjalnych zmagañ z pytaniem o sens własnego bycia i bycia jako takiego. Może być szczerym wynikiem osobistych rozczarowań dotychczasowymi odpowiedziami. Jednak takie pytanie często bywa sprowadzone do kwestii istnienia lub nieistnienia najwyższego bytu wewnątrz szeroko rozumianej rzeczywistości, na wzór istnienia lub nieistnienia kosmicznego czajniczka krążącego wokół słońca. Jest *de facto* zredukowaniem tego, co ostateczne do poziomu przedmiotu. W myśli Tillicha Bóg jest samym byciem – poza kategoriami istnienia czy nieistnienia oraz poprzedza podstawowy podział na podmiot i przedmiot, którymi człowiek porządkuje swoją rzeczywistość. Człowiek spotyka Boga jako grunt i moc wszelkiego bycia szczególnie w doświadczeniu szoku przemijalności, niepokoju wobec świadomości swej

skończoności i zagrożenia niebycia. Sprowadzenie Boga do poziomu istniejących lub nieistniejących bytów jest wtórną intelektualizacją i uprzedmiotowieniem tego spotkania.

Czy myśl Tillicha może być wartościowa dla współczesnego chrześcijanina? – zapytał mnie Tomasz. Z pewnością może być interesująca dla osób, które pragną znaleźć w chrześcijaństwie, czy jakiegokolwiek religii, coś więcej niż tylko zestaw wierzeń i nakazów etycznych. Dla Tillicha religia w swej istocie wypływa z potrzeby poszukiwania odpowiedzi na pytanie o sens naszego życia i bycia jako takiego. Oznacza to, że za wielkimi symbolami, mitami i doktrynami kryje się odpowiedź na to pytanie. Jest to uniwersalny poziom, na którym zanikają różnice między Kościołami i wyznaniem, choć historycznie nie są one bez znaczenia. Teologia Tillicha, wymagająca przygotowania filozoficznego, stanowi świetny przewodnik po chrześcijańskich symbolach i mitach. Dla wielu może być to bardzo pogłębiające, a w końcu i wyzwalaające.

Po więcej odpowiedzi zapraszam na kolejne spotkanie i jak zawsze polecam czytać Tillicha.

Pneuma i parakletos

Zofia Niemczyk

Drodzy Parafianie,
witajcie w kolejnych wieściach z ChATki.

W lutym zdałam swój ostatni egzamin na studiach teologicznych, nie licząc dyplomowego, który będę zdawać, gdy skończę pisać licencjat. Moim ostatnim, a zarazem jednym z trudniejszych, był egzamin z teologii Nowego Testamentu u ks. dr. Grzegorza Olka, który od dwóch lat jest wykładowcą w ChAT. Postępując się definicją D.A. Carsona teologia NT jest: *dyskursem o Bogu i Ojcu naszego Pana Jezusa Chrystusa, o jego charakterze, naturze, objawieniu się; o Jego dziele stworzenia, opatrności i odkupieniu; o Jego ludzie, jego pochodzeniu, losach, zbawieniu, przeznaczeniu.*

Zarówno na zajęciach, jak i na wykładach omawialiśmy wybrane księgi NT, biorąc pod uwagę wiele aspektów (autorów, czas i miejsce powstania, nawiązania do ST), a ks. dr Olek zachęcał nas do odnajdywania charakterystycznych cech literatury pawłowej, janowej i synoptycznej – tej, w której skład wchodzi ewangelie Marka, Mateusza i Łukasza. Podobnie wyglądał egzamin, podczas którego musieliśmy np. opisać chrystologię w liście do Rzymian i do Galacjan, obraz Boga Ojca w Ew. Mateusza czy eklezjologię (zagadnienia dotyczące Kościoła – jego instytucjonalnej i duchowej przestrzeni) w Objawieniu św. Jana.

Jednym z ciekawszych zagadnień była dla mnie pneumatologia w Ewangelii Jana.

Zacznijmy od tego, że pneumatologia, to inaczej teologia Ducha Świętego, ponieważ *pneuma* w języku greckim znaczy „duch”. U Jana Duch Święty odgrywa bardzo istotną rolę w kontekście życia i życia wiecznego. Wskazują na to m.in. słowa Jezusa o konieczności ponownego narodzenia się: *zaprawdę, zaprawdę powiadam ci, jeśli się kto nie narodzi z wody i z Ducha, nie może wejść do Królestwa Bożego. Co się narodziło z ciała, ciałem jest, a co się narodziło z Ducha duchem jest* (J 3,5–6). Jednak najistotniejszy motyw pojawia się dalej i jest to obraz Ducha Świętego jako parakleta (w języku greckim *parakletos* znaczy obrońca, wstawiający się za), którego obiecuje uczniom Jezus w mowie pożegnalnej: *Ja prosić będę Ojca i da wam innego Pocieszyciela, aby był z wami na wieki. Ducha prawdy, którego świat przyjąć nie może, bo go nie widzi i nie zna; wy go znacie, bo przebywa wśród was i w was będzie* (J 14,16–17).

Duch Święty jest zatem Bożą obecnością i przypomnieniem o Jezusie, a także miał zapewnić uczniom stały dostęp do ich nauczyciela. Wydaje mi się, że myśl o Duchu Świętym jako o naszym Pocieszycielu jest bardzo optymistyczna i jest przypomnieniem, że Chrystus odchodząc z tego świata nie zostawił nas bez opieki. Przy okazji zachęcam do samodzielnej lektury Ewangelii Jana, w której z pewnością znajdziecie jeszcze nie jeden pneumatologiczny motyw.

Taka moja radość

Jerzy Parys

Nie wszystko w moim dotychczasowym życiu ułożyło się zgodnie z moimi planami. Również i to, co mnie spotyka obecnie, bywa dalekie od moich oczekiwań. Ponadto podziały w naszym społeczeństwie, wojna w Ukrainie i groźba jej rozlania się na naszą część Europy, brak stabilności gospodarczej, nadciągająca katastrofa ekologiczna i wiele niepokojących wydarzeń, o których dowiadujemy się ze środków masowego przekazu albo stajemy się też ich uczestnikami – czy pozostają jeszcze jakieś powody do radości?

Radość, rozumianą jako przeżywany emocjonalnie stan zadowolenia, satysfakcji czy nawet euforii, odczuwam, gdy niespodziewanie spełniają się moje oczekiwania, gdy otrzymuję pomyślną wiadomość, gdy trud wkładany przez dłuższy czas w wykonanie jakiegoś ambitnego zadania przynosi wreszcie pomyślny wynik albo po prostu gdy przeżywane chwile napawają mnie błogością, rzadko spotykaną w szarości codziennego życia. Może to być np. spotkanie z dobrymi przyjaciółmi sprzed lat, pokonywanie górskiego szlaku i podziwianie malowniczego krajobrazu, którego na co dzień nie zobaczę z okien mojego mieszkania, czy ciekawa wycieczka.

Radość, ta pozbawiona spektakularności i euforii, skrywa się pod powierzchnią codziennych rutynowych czynności, pracy zawodowej, domowego rozgardiaszu. Potrzebuję jednak na chwilę się zatrzymać, znaleźć odrobinę czasu na refleksję, by uświadomić sobie, że jestem przecież zdrowy, mam rodzinę, dach nad głową, pracę zapewniającą mi utrzymanie, a w ciągu dnia spotykam ludzi, którzy się do mnie uśmiechają

i z którymi mogę zamienić kilka zdań, wychodzę na spacer z psem, moje zainteresowania i hobby niezwykle mnie pasjonują. Mogę wyliczać dalsze powody do przeżywania radości w moim codziennym życiu, ale ośmielę się też stwierdzić, że sam fakt istnienia stanowi dla mnie wystarczający powód do radości. Stwarza bowiem szansę realizacji siebie, rozwijania swojej osobowości w różnych wymiarach i dziedzinach życia, a poczucie sensu w tym, co wykonuję, daje radość i wzmacnia wiarę, że mogę osiągnąć różne swoje cele.

Niezbędny jest więc dystans do otaczającej nas rzeczywistości, próbującej często wdrzeć się brutalnie do naszego życia i wtłoczyć w nie niezadowolenie, nerwowość, bezradność, frustrację, smutek. Dystans pozwala znaleźć źródło i oazę radości w głębi swojego jestestwa. Głębokie przeżywanie wiary w Boga, który w Jezusie Chrystusie nadaje sens ludzkiemu życiu i obdarza nadzieją, a nawet pewnością życia wiecznego, rodzi radość – może bardziej ukrytą i wyciszoną, której można doświadczać także w trudnych okolicznościach. Taką radość chcę wносить też w życie ludzi, których spotykam, ale też ubogacać się ich radością. Radość dzielona jest podwójną radością.

Podobno największą radość okazują dzieci. Może dlatego Jezus powiedział, że jeśli nie staniemy się jak dzieci, nie wejdziemy do królestwa Bożego, inaczej mówiąc – bez przeżywania w realiach ziemskich radości jak dzieci nie doświadczymy pełnej radości życia wiecznego z Bogiem.

Prąd w brzuchu

Marta Jung

Emocje są nieodłączną częścią naszego życia. To informatory, które pomagają nam funkcjonować na co dzień, dlatego tak istotne jest wyrażanie ich w konstruktywny sposób. Wszystkie emocje są ważne, nie ma tych złych i dobrych. Można je podzielić na te przyjemne i nieprzyjemne. Dziś zajmiemy się tą przyjemną, czyli radością.

To emocja, która mocno przepętnia nasze ciało, czujemy przyjemne ciepło, prąd w brzuchu i w głowie. Często także chce nam się podskakiwać, właśnie z radości! Obejmuje ona uczucie zadowolenia, satysfakcji i spełnienia.

Jak rozwija się radość? Bazową reakcją organizmu dla jej rozwoju tworzy predyspozycja do naśladowania uśmiechu oraz wrodzona predyspozycja do odczuwania przyjemności w reakcji na proste bodźce dotykowe lub smakowe. Radości uczymy się poprzez doświadczenie, a nie poprzez naśladowanie jej u innych osób.

Czy radością można się zarazić? Tak, widząc uśmiech u kogoś jesteśmy bardziej skłonni, by zrobić to samo.

Co daje nam radość? Dzięki niej uczymy się, co lubimy i co sprawia nam przyjemność. Jest motywacją do podejmowania działań. To dzięki niej możemy odczuwać inne jej komponenty: satysfakcję, podniecenie, zachwyt, dumę, szczęście. Jest świetną ulgą dla naszych nerwów i gdy jesteśmy w stresie.

Jak czerpać z radości na co dzień?

- Praktykuj wdzięczność! Codziennie pomyśl o trzech rzeczach, za które jesteś wdzięczny(-a).
- Ciesz się z małych rzeczy.
- Wygospodaruj czas tylko dla siebie i spędź go tak jak najbardziej lubisz.
- Dziel się z innymi swoją radością.
- Praktykuj uśmiech, częściej się uśmiechaj.

Co pozwala na rozwijanie radości w szczęście?

- Zaspokajanie podstawowych potrzeb oraz bycie w stanie braku dyskomfortu.
- Wyrażanie radości różnymi gestami.
- Wyznaczanie ważnych i realistycznych celów oraz realizowanie ich, pomimo pojawiających się przeszkód.

Zatem szczęście jest sumą doświadczeń, w których osiągnęliśmy satysfakcję ze zrealizowanych celów, mimo różnych towarzyszących im trudności.

A co Tobie sprawia radość?

Stwórz swoją własną listę, może przydać się w trudnych chwilach. To nie musi być nic wielkiego. Ulubione jedzenie, kontakt z naturą, włączenie muzyki, medytacja, modlitwa, czy cokolwiek innego, co sprawia Ci przyjemność.

Sprawozdanie proboszcza i prezesa Rady Parafialnej Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Wniebowstąpienia Pańskiego w Warszawie z działalności duszpasterskiej i organizacyjnej za 2023 rok

W roku sprawozdawczym 2023 towarzyszyło nam hasło biblijne pochodzące z 1 Księgi Mojżeszowej: *Tyś Bóg, który mnie widzi* (1 Mż 16,13 / BE).

Rok sprawozdawczy był już 10. rokiem (a 11. niepełnym) mojej służby w Parafii Wniebowstąpienia Pańskiego w Warszawie. Oznacza to, że w minionym roku (w czerwcu) rozpoczęła się moja druga kadencja na stanowisku proboszcza.

W roku sprawozdawczym wspólna praca duchownych obejmowała przede wszystkim organizowanie i dbanie o życie duchowe w parafii. Ufam, że nasza duszpasterska otwartość przyczyniła się do budowania przyjaznego klimatu dla wszystkich osób zaangażowanych w życie parafialne oraz osób poszukujących swojego miejsca w Kościele.

I. Życie parafialne

Życie zborowe w roku 2023 skupiało się na regularnych niedzielnych i świątecznych nabożeństwach. Zdecydowana większość nabożeństw była połączona ze Spowiedzią i Komunią Św., które odbywały się regularnie do końca 2023 r.

W sumie w minionym roku odbyło się 70 nabożeństw. Spośród nich samodzielnie odprawiłem 26, a ks. Wiktoria 20. Natomiast wspólnie z ks. Wiktorią poprowadziłem 22 nabożeństwa. Były także

2 zastępstwa (w lipcu i październiku).

W czasie adwentu odbywały się rekolekcje adwentowe, które prowadziła ks. Wiktoria Matloch w trybie zdalnym. Ja z kolei prowadziłem spotkania biblijne, które organizowaliśmy w czwartki (zamiast nabożeństw tygodniowych w sali parafialnej). Była to w Parafii pewna zmiana i nowa oferta na czas adwentu, która cieszyła się popularnością. W rekolekcjach i spotkaniach biblijnych regularnie brało udział kilkanaście osób, a więc więcej niż w nabożeństwach tygodniowych w porównaniu z wcześniejszymi latami.

W ub.r. kontynuowaliśmy regularne transmisje nabożeństw przez Internet. Oprócz duchownych w to przedsięwzięcie zaangażowany był kilkuosobowy zespół w składzie: Adam Jung, p. Piotr Olczyk, p. Tomasz Hutsch oraz nastolatki – Filip Podzórski i Szymon Wąs. Obecnie mamy 328 subskrybentów (o 50 osób więcej niż rok wcześniej).

Konsekwentnie ks. Wiktoria prowadziła nabożeństwa rodzinne w nowej formule liturgicznej, która jest przygotowana specjalnie z myślą o percepcji dzieci. Za zgodą rodziców i wspólnie z nimi dzieci mogą przystępować do sakramentu Komunii Św. W sumie odbyło się 7 takich nabożeństw o godz. 12.00.

Na koniec okresu sprawozdawczego do naszej Parafii należało 668 osób, co oznacza, iż w porównaniu z rokiem ubiegłym (666 osoby), liczba członków wzrosła o 2 osoby. W 2023 r. mieliśmy 17 pogrzebów (z czego 12 to były pogrzeby parafian, a 5 pogrzebów osób z zewnątrz, zazwyczaj ewangelików niezwiązanych z naszą Parafią, choć nie tylko). Nikt nie wystąpił z naszej Parafii! Tylko 1 osoba wyrejestrowała się na skutek zmiany miejsca zamieszkania.

Zostało ochrzczonych 2 dzieci (o troje mniej niż rok wcześniej). Liczba naszych współwyznawców, którzy przybyli do Warszawy i zapisali się do arafii wyniosła 4 osoby. Mieliśmy także 8 konwersji oraz 3 śluby.

Liczba osób, które zapłaciły podatek kościelny wyniosła 305 (o 9 osób mniej niż rok wcześniej, ale o 28 więcej niż dwa lata wcześniej, gdy było ich 277). Warto podkreślić, że kolejny rok z rzędu wzrosła średnia ofiarność na osobę i wyniosła w minionym roku 386,06 zł (w roku 2022 było to: 338,63 zł, a w roku 2021: 303,11 zł), czyli w zeszłym roku wzrost wyniósł 47,43 zł na osobę!

Oprócz spotkań indywidualnych przygotowujących do konwersji, każdy chrzest, ślub oraz pogrzeb były poprzedzone co najmniej jednym spotkaniem z rodziną. W przypadku pogrzebów spotykałem się z członkami rodzin kilkakrotnie.

Niezależnie od spotkań poprzedzających ważne uroczystości – a więc konwersje, chrzty, śluby i pogrzeby – odbyłem szereg spotkań oraz przeprowadziłem rozmowy duszpasterskie (miały miejsce zazwyczaj na terenie Parafii – w kancelarii lub w sali

parafialnej, a także – choć rzadziej – w kościele). Większość z nich była zaplanowana. Ale zdarzyły się również takie, które miały miejsce przy okazji innych spotkań okolicznościowych lub przy załatwianiu spraw administracyjnych.

Ponadto, obok intensywnego programu w czasie adwentowym, przez cały miniony rok prowadziliśmy cotygodniowe dwugodzinne spotkania biblijne (w czwartki) służące pogłębionej znajomości Biblii, które miały charakter kameralny, każdorazowo uczestniczyło w nich ponad 10 osób. W sumie była nimi zainteresowana grupa około 25 osób. Studium biblijne prowadziliśmy i prowadzimy nadal w trybie hybrydowym.

W minionym roku odbywały się comiesięczne spotkania byłych członków dawnego Stowarzyszenia Polskiej Młodzieży Ewangelickiej (zwanego kolokwialnie „Dinozaury”). Poza miesiącami wakacyjnymi odbywały się prawie przez cały rok. Podobnie odbywały się zebrania Warszawskiego Oddziału Koła Macierzy Ziemi Cieszyńskiej, które ma charakter ekumeniczny – jego członkami są zarówno ewangelicy, jak i katolicy.

W minionym roku były kontynuowane comiesięczne spotkania „młodych Dinozaurów”. Nad tematyką spotkań czuwają p. Małgorzata Frysz, która z p. Pawłem Niemczykiem patronuje tym spotkaniom. Na spotkaniach gromadzą się parafianie z trzech parafii ewangelickich Warszawy wraz z duchownymi. Jak na razie są to najliczniejsze spotkania, które gromadzą powyżej 40 osób.

Prowadzone były także regularne comiesięczne spotkania z cyklu „Kim jesteśmy

jako luteranie?“. Jest to oferta dla osób poszukujących, które stawiają pierwsze kroki na gruncie wiary i nowego Kościoła.

Raz w miesiącu organizowane były również spotkania dla osób zainteresowanych ewangelicyzmem oraz naszym Kościołem. Większość z tych osób jest po konwersji, a kilka kolejnych jest przygotowanych do niej w roku bieżącym. Towarzyszę im w poszukiwaniach intelektualnych i duchowych. Najbliższa konwersja jest zaplanowana na okres powielkanocny.

II. Sprawy organizacyjne

a.) Rada Parafialna spotkała się 10-krotnie na swoich regularnych posiedzeniach. Wszystkie posiedzenia odbyły się w trybie pracy stacjonarnej. Natomiast w czasie pomiędzy regularnymi zebrańmi wiele spraw wymagało dodatkowych uzgodnień i konsultacji, które były prowadzone na bieżąco na drodze wymiany e-maili oraz esemesów.

b.) W minionym roku 4 razy ukazały się numery informatora parafialnego „Nasza Parafia”, jest on publikowany w wersji drukowanej oraz elektronicznej na stronie internetowej Parafii. Prace nad biuletynem koordynowała pani Małgorzata Weigle, która zazwyczaj decyduje o doborze tematów, poszukuje autorów i pilnuje terminów. Nad redakcją czuwała pani Bożena Giemza, zaś skład tekstów do druku przygotowywała pani Dagmara Maciuszko. Panie Małgorzata, Bożena i Dagmara wraz z duchownymi tworzą kolegium redakcyjne.

Informator jest drukowany w drukarni „Augustana” w Bielsku-Białej. Przed jego

publikacją mam wgląd w teksty w wersji roboczej i ostatecznej.

W tym miejscu gorące podziękowania kieruję na ręce Pań koordynujących prace nad biuletynem. Dziękuję także autorkom i autorom tekstów, dzięki którym biuletyn parafialny może się ukazywać w obecnym kształcie. W zależności od pory roku nakład danego numeru wynosił 250 lub 300 egz.

Wszystkim seniorom, a także osobom, które zgłosiły taką wolę, konsekwentnie wysyłałyśmy numery pocztą tradycyjną. W ten sposób staramy się wychodzić naprzeciw osobom, które regularnie nie biorą udziału w nabożeństwach (choroby, zaawansowany wiek, odległe miejsce zamieszkania).

c.) Na każdy miesiąc duchowni przygotowali plan nabożeństw i spotkań parafialnych, który był dostępny w kościele oraz na tablicy ogłoszeń, a także na stronie internetowej. Graficzna wersja, która trafiała na stronę parafialną była opracowywana przez ks. Wiktorię Matloch.

d.) Od lat Parafia prowadzi także stronę internetową, nad której bezpieczeństwem czuwa prof. Grzegorz Wójcik (mój dawny współpracownik-ewangelik z Lublina). Uaktualnieniem tej domeny od strony merytorycznej zajmowałem się wspólnie z ks. Wiktorią. Natomiast Facebooka prowadzi ks. Wiktoria. Oczywiście o każdej zmianie na stronie jestem na bieżąco informowany.

e.) W niedzielę 9 lipca przez TVP zostało nagrane nabożeństwo w naszym kościele, które następnie zostało wyemitowane 16 lipca w TVP Kultura.

f.) W minionym roku funkcję kościelnego pełnił p. Petro Rudyj. Naszą współpracę oceniam jako zadowalającą, jednak zakończyła się ona nagle w okresie wakacyjnym, gdy wyjechał na Ukrainę. Wtedy jego obowiązki przejął p. Miron Marczak, szybko wdrażając się w swoje obowiązki. Można powiedzieć, że póki co, mamy stałego kościelnego, który przede wszystkim zajmuje się kościołem, posesją parafialną oraz technicznymi sprawami w domu parafialnym. Natomiast za bieżące porządki i sprzątanie domu parafialnym jest odpowiedzialna p. Olena (Ukrajka), która przyjeżdża do pracy trzy razy w tygodniu. Po kilku miesiącach współpracy mogę powiedzieć, że to rozwiązanie bardzo dobrze się sprawdza.

g.) W sobotę 13 maja ub.r. grupa wolontariuszy spotkała się, by wspólnie posprzątać posesję parafialną i kościół.

h.) W niedzielę 28 maja 2023 r. odbyła się uroczysta Konfirmacja 7 osób!

i.) Z kolei w niedzielę 4 czerwca odbył się Międzyparafialny Piknik (święto parafialne połączone z Dniem Dziecka). Rozpoczęliśmy go od nabożeństwa rodzinnego, które przygotowały i poprowadziły wspólnie ks. Wiktoria i p. Ela Byrtek, a następnie w programie znalazły się gry i zabawy dla dzieci i młodzieży oraz poczęstunek. Świątowaliśmy wspólnie pod hasłem „Pojednanie”, a także towarzyszyły nam tematy związane z organizacją światowego zjazdu Kościołów luteranckich w Krakowie. W wydarzeniu wzięło udział ok. 120 osób.

j.) Po nabożeństwie w Niedzielę Wieczności 26 listopada ub.r. Proboszcz, reprezentacje Rady Parafialnej oraz Koła

Pań na cmentarzu ewangelicko-augsburskim przy ul. Młynarskiej w Warszawie odwiedzili groby zmarłych Proboszczów naszej Parafii, na których zostały złożone symboliczne wiązanki. W czasie tej samej wizyty wspólnie odwiedziliśmy także groby zmarłych Członkiń Koła Pań, na których zostały położone róże.

k.) W niedzielę 10 grudnia odbyła się gwiazdka dla dzieci, które spotkały się z Mikołajem (ze względu na chorobę p. Pawła Niemczyka w tę rolę wcielił się p. Maciej Pietraszczyk). W wydarzeniu wzięło udział 46 dzieci, z których każde otrzymało prezent. Zakupy pod kątem prezentów i przygotowanie paczek zorganizowała ks. Wiktoria.

l.) W niedzielę 17 grudnia Rada Parafialna zorganizowała otwarte spotkanie adwentowe dla wszystkich parafian. Swoją rolę w organizacji mieli także i parafianie, którzy nie tylko zafundowali ciasta, lecz także współpracowali przy organizacji tego wydarzenia.

ł.) Zgodnie z wieloletnią tradycją nasza sala parafialna była wynajmowana przez Polską Radę Ekumeniczną oraz Towarzystwo Biblijne w Polsce. A także ewangelicy z Finlandii i Szwecji, którzy pracują w Warszawie, w okresie świątecznym korzystali z naszego kościoła i z sali parafialnej. Z tego tytułu obie instytucje – Polska Rada Ekumeniczna oraz Towarzystwo Biblijne – złożyły na rzecz Parafii ofiary.

m.) Regularnie organizowane były kawiarenki parafialne – w większości poczęstunki przygotowywały rodziny naszych parafian oraz Koła Pań, a w niektórych niedzielach kawiarenki były „samobsługowe”, nad czym czuwały

zazwyczaj ks. Wiktoria z p. Małgorzatą Lengiewicz. Gdy dane niedziele nie miały obsady, zapraszałem do współpracy rodziny naszych parafian lub sympatyków.

III. Praca z dziećmi i działalność młodzieżowa

a.) W ramach Międzyszkolnego Punktu Katechetycznego regularnie odbywały się stacjonarne lekcje religii i szkółka niedzielna prowadzone przez panią Katarzynę Folgart. Zajęcia konfirmacyjne dla grupy składającej się z 8 osób prowadziła ks. Wiktoria.

Ogólna liczba dzieci i młodzieży uczęszczającej na zajęcia wynosiła 34 osoby (o 7 więcej niż rok wcześniej).

b.) W ubiegłym roku po raz kolejny Parafia przystąpiła do Ogólnopolskiego Konkursu *Sola Scriptura*, w którym wzięty udział dzieci ze szkół podstawowych i ponadpodstawowych.

c.) Przez cały miniony rok kontynuowaliśmy zajęcia świetlicowe dla dzieci w wieku przedszkolnym, których celem jest ich integracja; zazwyczaj dzieci z opiekunkami spotykają się w kościele i biorą udział w pierwszej części nabożeństwa, po czym w trakcie drugiej pieśni przechodzą do domu parafialnego; do grupy jest zapisanych dziesięcioro dzieci, którymi zajmują się: Zosia Niemczyk, Filipina Dusińska i Ewelina Wąs.

d.) W sobotę 1 kwietnia (dzień przed Niedzielą Palmową) po raz pierwszy odbyły się rekolekcje rodzinne dla dzieci w dwóch grupach wiekowych (we wcześniejszych latach była jedna grupa wiekowa obejmująca wszystkie dzieci) oraz dla rodziców.

e.) Na początku wakacji, a dokładnie na przełomie czerwca i lipca wraz z Parafią św. Trójcy współorganizowaliśmy 9-dniowy obóz wakacyjny dla dzieci w Turawie (Opolszczyzna). Z ramienia Parafii w organizację obozu zaangażowana była ks. Wiktoria.

f.) Od 6 do 8 października ub.r. w Ozorkowie (Okręg Łódzki) odbywał się Ogólnopolski Zjazd Młodzieży Ewangelickiej. W zjeździe wzięła także udział nasza młodzież, którą opiekowała się ks. Wiktoria. Do Ozorkowa pojechało 10 osób.

g.) W ramach spotkań młodzieży pokonfirmacyjnej oraz studenckiej odbywały się regularne spotkania w piątki o godz. 18.00, prowadzone przez ks. Wiktorię.

h.) Raz na kwartał organizowane były nabożeństwa młodzieżowe ze spowiedzią i Komunią Św., w których brała udział młodzież z trzech parafii ewangelickich w Warszawie (Święta Trójca, Reformowani i my). Za organizację odpowiedzialni byli księża wikariusze z warszawskich parafii.

i.) Od września do połowy listopada odbywała się akcja charytatywna „Prezent pod choinkę”, w ramach której można było przygotować paczkę lub przekazać ofiarę pieniężną; do akcji tradycyjnie już włączyła nasza młodzież, która na przygotowanie prezentów przeznaczyła zarobione pieniądze w czasie dyżurów w kawiarence parafialnej. W sumie udało się im przygotować i wysłać 30 prezentów.

j.) Na gruncie wydarzeń młodzieżowych miały także miejsce: bal karnawałowy, wyjazd na diecezjalne rekolekcje młodzieży do Łodzi, ognisko w Konstancinie-

Jeziornej w dzień Wniebowstąpienia Pańskiego, grill na zakończenie roku szkolnego na terenie naszej Parafii, a także nabożeństwo reformacyjne z integracją z piątku na sobotę, turniej gier planszowych oraz spotkanie adwentowe.

IV. Działalność muzyczna

Przez cały miniony roku nasz chór parafialny szczęśliwie kontynuował swoją aktywność i pracował pod kierunkiem pani Katarzyny Folgart! Regularne próby odbywały się raz w tygodniu oraz w niedziele przed każdym występem. Chór występował: na początku czasu pasyjnego, w Wielki Piątek i Wielkanoc, podczas konfirmacji, a także w czasie Świąta Żniw, które było połączone z piknikiem parafialnym oraz podczas Pamiątki Reformacji i w pierwszą niedzielę adwentu.

V. Sprawy administracyjne (główne):

a.) Do konserwatora zabytków został złożony wniosek wraz z projektem, który dotyczył możliwości zamontowania na dachu kościoła instalacji fotowoltaicznej; niestety nie otrzymaliśmy pozytywnej decyzji; odwołaliśmy się od niej do Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, skąd również nadeszła negatywna odpowiedź; następnie Rada Parafialna postanowiła odwołać się i od tej decyzji do Naczelnego Sądu Administracyjnego, który niestety także wydał negatywną decyzję.

W imieniu rady sprawę prowadził pan kurator Jerzy Rdzanek, któremu tą drogą składam serdeczne podziękowania za czas poświęcony temu tematowi oraz za wydatkowane prywatne środki na opłacenie prac kancelarii prawnej, która

występowała w imieniu naszej Parafii.

b.) W maju 2023 r. została zakończona sprawa postępowania spadkowego dot. mieszkania, które zostało zapisane naszej Parafii, zgodnie z decyzją Rady Parafialnej spadek został odrzucony, co zostało następnie potwierdzone na drodze postępowania notarialnego.

c.) W lipcu ub.r. został przygotowany wniosek o dofinansowanie i złożony w PFRON. Parafia wystąpiła o kwotę 52 400 zł, która ma zostać wydatkowana na zamontowanie specjalnej windy dla osób niepełnosprawnych przy wejściu głównym. Oprócz ubiegania się o fundusze z puli PFRON otrzymaliśmy także promesę Diakonii naszego Kościoła na ewentualne dofinansowanie części inwestycji. Formalnościami ze strony Parafii zajmowała się pani Kornelia Pilch we współpracy ze mną. Szczęśliwie otrzymaliśmy całą kwotę, o jaką występowaliśmy we wniosku.

VI. Ewangelickie Towarzystwo Oświatowe

Co najmniej raz w miesiącu uczestniczę w posiedzeniach Rady Fundacji Ewangelickiego Towarzystwa Oświatowego (ETO) z siedzibą przy ul. J. Rosoła 10. Od września 2013 r. fundacja prowadzi przedszkole „Szkrabki”, do którego uczęszcza 93 dzieci, a od września 2014 r. szkołę podstawową im. Samuela Bogumiła Lindego, do której uczęszcza 393 dzieci (w klasach od 1 do 8). Pracę w Radzie Fundacji ETO świadczę nieodpłatnie.

Szanowni Państwo,

korzystając z okazji, pragnę gorąco podziękować wszystkim osobom, które były zaangażowane w pracę parafialną w 2023 roku. Członkom Rady Parafialnej dziękuję za owocne dyskusje i rozważne decyzje oraz zrealizowane remonty. Mioniony rok pod tym względem okazał się wyjątkowo pomyślny!

Bardzo dziękuję także za aktywność członkom Komisji Rewizyjnej, Komisji Diakonijnej, Chórowi Parafialnemu, członkiniom Koła Pań, Pracownikom etatowym i nietatowym, Wolontariuszom należącym i nienależącym do naszej Parafii, a także uczestnikom nabożeństw i wszystkim osobom życzliwym naszej działalności parafialnej. Bardzo dziękuję

Wam, Drodzy, za zaangażowanie i wspieranie Parafii na wielu płaszczyznach jej funkcjonowania.

Taki dobry klimat – w mojej ocenie – pozwolił nam zrealizować wiele zadań, a także pozwala mieć nadzieję na realizację nowych celów w najbliższych latach. A to wymaga dobrego współdziałania oraz wzajemnego zaufania.

Niechaj Boże błogosławieństwo towarzyszy realizacji naszych planów i zamierzeń również w bieżącym roku. Niechaj dobry Bóg prowadzi nas i strzeże zarówno w naszym życiu zborowym, jak i osobistym, rodzinnym i zawodowym!

*ks. dr Dariusz Chwastek
proboszcz*

Pomocne 1,5 %

Szanowni Państwo! Drodzy Parafianie i Sympatycy naszej Parafii!

Chciałbym gorąco podziękować za życzliwość oraz wierne i skuteczne wspieranie pracy charytatywnej w naszej Parafii. W tym roku ponownie pozwalam sobie zwrócić się do Państwa z prośbą o przekazanie swojego podatku na rzecz naszej diakonii parafialnej.

Aby 1,5% z Państwa podatków trafiło do Parafii, niezbędne będzie wpisanie w formularzu zeznania podatkowego numeru KRS organu prowadzącego, który posiada status organizacji pożytku publicznego. W naszym przypadku to **0000260697 Diakonii Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w Polsce**. Z kolei w rubryce „Informacje uzupełniające” niezbędne jest wpisanie nazwy: **Diakonia Parafii Wniebowstąpienia Pańskiego w Warszawie**.

Dziękując za Państwa wsparcie i łączę wyrazy szacunku.

ks. dr Dariusz Chwastek

Sprawozdanie z prac Rady Parafialnej Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Wniebowstąpienia Pańskiego w Warszawie w roku 2023

W minionym roku Rada Parafialna spotykała się w niezmienionym składzie: ks. Dariusz Chwastek, ks. Wiktoria Matloch, Przewodniczący Rady - Jerzy Rdzaneek oraz Beata Adamiak, Dagmara Maciuszko, Maria Politowicz-Ołdak, Anna Siekacz i Małgorzata Weigle.

W pierwszym kwartale zebrania odbyły się 17 i 30 stycznia, 13 lutego i 8 marca. Ponadto dnia 8 lutego na corocznym posiedzeniu sprawozdawczym zebrały się wspólnie Komitet Parafialny i Rada Parafialna. Spotkanie poświęcono przyjęciu sprawozdań za rok 2022 i preliminarza na rok 2023. Ważnym punktem okazało się zebranie pomysłów przedstawicieli obu gremiów na różne rodzaje działalności na rzecz Parafii (integracja parafian, pozyskiwanie środków, możliwość wykorzystania potencjału lokalowego). Rada zdecydowała o wspieraniu zgłoszonych inicjatyw.

W roku 2023 Rada Parafialna skupiła się przede wszystkim na kontynuacji działań, zapoczątkowanych w poprzednich latach swojej kadencji, związanych z remontami i ulepszaniem infrastruktury parafialnej.

I tak, dzięki panu Jerzemu Rdzankowi udało się zakończyć prace, zmierzające do ograniczenia strat cieplnych w kościele,

a co z tego wynika do zmniejszenia kosztów ogrzewania całego budynku:

- w pierwszym kwartale zakończono termoizolację stropu przez pokrycie dachu warstwą wełny mineralnej;
- w drugim kwartale założono drzwi między nieogrzewaną i niezaizolowaną dzwonnica a poddaszem;
- w trzecim wyłożono materiałem termoizolacyjnym wnęki pod oknami. (Badania termowizyjne przeprowadzone zimą 2022 pokazały, że przez cieńsze mury za kaloryferami uciekało najwięcej ciepła.) Wyremontowano również węzeł ciepłowniczy, znajdujący się w piwnicy. Wymieniono rury w obiegu centralnego ogrzewania.

Modernizację termiczną kościoła zakończono przed sezonem grzewczym. Efekt przeprowadzonych prac odczuliśmy choćby podczas nabożeństwa wigilijnego.

Równocześnie z modernizacją kościoła, prowadzono prace w domu parafialnym. Na początku roku udało się zakończyć serię wymaganych przeglądów technicznych budynku. Kontrole instalacji gazowej, elektrycznej, wentylacji oraz zabezpieczeń przeciwpożarowych wykazały pewne usterki, które usunięto. Obecnie żadna z instalacji nie zagraża ani mieszkańcom, ani pozostałym użytkownikom

budynku. Rada zwróciła się z prośbą do proboszcza Dariusza Chwastka oraz pani Kornelii Pilch o przygotowanie kalendarium, które ułatwiłoby dotrzymanie terminów przeglądów przez kolejne lata.

Jeżeli chodzi o instalację elektryczną, wymieniono ostatnią tablicę rozdzielczą w holu domu parafialnego, kończąc tę część niezbędnych poprawek technicznych.

Oprócz wyżej wymienionych w pierwszym kwartale 2023 Rada zrealizowała również następujące zadania:

- odświeżony został wygląd stołów w głównej sali parafialnej;
- zakupiono nowy rzutnik, który niemal natychmiast zaczęto wykorzystywać podczas różnorodnych spotkań parafialnych;
- przywrócono pierwotną funkcję salki parafialnej, znajdującej się w suterynie budynku (wcześniej salka służyła za schronienie gościom z Ukrainy);

Rada dokładała też wszelkich starań, aby zwerbować osoby chętne do organizowania niedzielnych kawiarenek. Osobom, które zaangażowały się w to cykliczne i bardzo istotne dla parafian przedsięwzięcie: Kołu Pań, Młodzieży, Parafianom bardzo serdecznie dziękujemy.

W drugim kwartale zebrania Rady odbyły się 17 kwietnia, 17 maja oraz 20 czerwca.

W tym czasie udało się przeprowadzić, kolejne prace konserwatorskie i modernizacyjne kościoła:

- metodą iniekcji krystalicznej osuszono ściany budynku (zawilgocenie było szczególnie widoczne przy drzwiach w kruchcie oraz przy wejściu do prezbiterium) a następnie wyrównano i pomalowano osuszone fragmenty ścian;
- wymieniono instalację elektryczną. W punkcie z wydawnictwami zainstalowano główną rozdzielnię i nową szkrzynkę elektryczną;
- oczyszczono i uszczelniono rynny;
- naprawiono gzymsy i uzupełniono kruszące się tynki;
- przeprowadzono renowację ram okiennych.

Na terenie posesji należącej do naszej Parafii naprawiono:

- zapadniętą studzienkę przy wjeździe;
- zapadnięte krawężniki;
- uzupełniono kostkę brukową na parkingu i przy śmietniku;
- wymieniono zewnętrzne lampy, zastępując je energooszczędnymi (stare – zużycie 3 kW, nowe – 400 W).

W domu parafialnym przeprowadzono renowację dachu, m.in. zlikwidowano przecieki, naprawiono wąż na dach, uzupełniono gzymsy, tynki, udroźniono rynny i zabezpieczono balkony, zapobiegając dalszej degradacji choćby w postaci zalewania wnętrza czy odpadania tynków.

Radni zdecydowali o odrzuceniu spadku, zapisanego naszej Parafii. Po konsultacji z prawnikiem okazało się, że warunki dziedziczenia w tym konkretnym przypadku nakładałyby na Parafię koszty pozyskania spadku niewiele mniejsze niż

jego wartość. Jednocześnie, zapisy testamentowe uniemożliwiały swobodne gospodarowanie zapisanym mieszkaniem, co byłoby jedynym sposobem na odzyskanie w dłuższej perspektywie czasowej przynajmniej części wyłożonych środków.

W ramach przygotowań do konfirmacji wysprzątno teren posesji, wykorzystując formę "czynu społecznego". Wydarzenie to posłużyło również integracji parafian.

4 czerwca zorganizowano Święto Parafialne wraz z międzyparafialnym Dniem Dziecka. W organizacji, tak jak w latach poprzednich pomagało Koło Pań oraz Młodzież. Mózgiem i sercem Dnia Dziecka była jak co roku pani Ewa Filip, której udało się zaangażować do wspólnych działań szerokie grono wolontariuszy. Wszystkim zaangażowanym ogromnie dziękujemy!

Członkowie Rady uczestniczyli w jednym z najważniejszych wydarzeń w życiu Parafii, czyli w konfirmacji młodzieży. Spośród członków i członkiń rady wytypowano również dwie osoby, które reprezentowały naszą Parafię podczas konfirmacji w Parafii Św. Trójcy.

Trzeci kwartał 2023 roku, a zatem czas wakacji spowolnił aktywność parafialną. Spotkania Rady odbyły się 20 czerwca, a następnie postanowieniem radnych 27 września. Nie spowolniły natomiast prace wykonywane w kościele. Od lipca do września 2023 roku przeprowadzono:

- rewitalizację okien na parterze kościoła. Oszlifowano je, oczyszczono, pomalowano i dodatkowo

uszczelniono, naprawiając drobne usterki i pęknięcia. (Pierwsze ekspertyzy, jeszcze z 2022, sugerowały, że to okna mogą być odpowiedzialne za straty ciepła w kościele. Ostatecznie okazało się, że mamy dobre dębowe ramy okienne, które należy jedynie odnowić);

- adaptację na potrzeby małych dzieci i ich rodziców salki, znajdującej się po lewej stronie kruchty. Tu większą część prac wykonała ks. Wiktoria Matloch, sprawiając, że wygląd pomieszczenia znacznie się ocieplił. Pojawiły się w nim, zabawki, książki i kolorowanki. Ostatnio po dłuższym czasie oczekiwania na właściwe rozmieszczenie wkrętów, udało się zawiesić plakaty z grafikami Józefa Wilkonia, podarowane Parafii przez pana Jerzego Rdzanka.

Podsumowując prace trzeciego kwartału Rada składa podziękowania parafianom i osobom z Parafią sympatyzującym, które odpowiedziały na prośbę o finansowe wsparcie w renowacji okien i modernizacji instalacji centralnego ogrzewania w kościele. Bez ich hojności terminowe zakończenie prac byłoby niezwykle trudne.

W czwartym kwartale 2023 roku zebrania Rady odbyły się 30 października i 22 listopada. W ich trakcie zaplanowano harmonogram przygotowań do adwentu i Bożego Narodzenia. Podjęto decyzje, dotyczące paczek dla seniorów, paczek dla dzieci z Ukrainy w ramach akcji „Prezent pod choinkę”, organizacji Gwiazdki dla dzieci parafialnych i adwentówki dla parafian.

Dodatkowo dnia 14 grudnia odbyło się posiedzenie Komitetu Parafialnego.

W przedświątecznym okresie Rada zaczęła planować kolejne działania, związane z modernizacją Parafii.

I tak w nawiązaniu do postulatu pani Barbary Walewskiej, wygłoszonego na wspólnym zebraniu Rady i Komitetu z 8 lutego 2023 roku, zdecydowano o złożeniu wniosku o dofinansowanie z PFRON-u na budowę windy przy wejściu do domu parafialnego. W dniu dzisiejszym dysponujemy już wnioskowaną kwotą oraz projektem. Mamy nadzieję, że prace ruszą niebawem.

Na ostatnim ubiegłorocznym posiedzeniu rozpatrywano również pomysły i wnioski dotyczące:

- wymiany drzwi wejściowych do mieszkania zajmowanego przez ks. Wiktorię (stare przestały się zamykać);
- instalacji kamery przy organach, która ułatwiłaby pracę pani Emilii Dziubińskiej;
- instalacji oświetlenia dolnej części organów, co ułatwiłoby pracę pani Emilii Dziubińskiej;
- odzyskania sąsiadującej z Parafią posesji, na której znajduje się zrujnowana „Gloehówka”;
- wymiany nagłośnienia w kościele. (Znalezienia specjalisty, który

doradziłby nam najlepsze rozwiązanie tej kwestii.)

Do tej pory udało się wymienić drzwi do mieszkania ks. Wiktorii i zainstalować kamerę przy organach. Mamy nadzieję, że do końca kadencji obecnej Rady uda się zrealizować przynajmniej dwa z pozostałych omówionych w grudniu tematów. Być może uda się również poczynić niewielkie przygotowania, zmierzające do pozyskania sąsiedniej posesji. Realnie oceniając, tę kwestię do końca realizować musiałaby następna Rada Parafialna.

Na zakończenie należy wspomnieć, że Rada wydała w tym roku cztery numery biuletynu parafialnego. Autorom tekstów: księżom, radnym i osobom spoza Parafii gorąco dziękujemy za zaangażowanie w przygotowanie opublikowanych w nim tekstów.

Ponieważ kadencja obecnej Rady dobiega końca w maju bieżącego roku, mamy nadzieję, że wykonane przez nas prace zdobędą uznanie parafian, a zmiany w infrastrukturze będą służyły nam wszystkim przez kolejnych kilka lat. Mamy również nadzieję, że nasi następcy zdecydują się na kontynuowanie niektórych działań zapoczątkowanych w dobiegającej kadencji obecnej Rady. Osobom, które wspierały nas we wszelkich naszych działaniach bardzo serdecznie dziękujemy.

Sprawozdanie z działalności Koła Pań Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Wniebowstąpienia Pańskiego w Warszawie w roku 2023

Celem wszystkich działań podejmowanych przez członkinie Koła jest integrowanie parafian, ożywianie życia parafialnego i wspieranie wszelkich inicjatyw na rzecz Parafii oraz niesienie pomocy tam, gdzie jest ona potrzebna.

Podstawową aktywnością Koła Pań były do tej pory comiesięczne spotkania. Jednak liczna grupa zaangażowanych Pań wraz z przemijającym czasem uszczupliła się znacznie. Panie, które trwają „na posterunku” bardzo często nie mają już siły, aby nadal tak aktywnie działać. Na spotkaniach Koła Pań i Koła Seniorów pojawia się coraz mniejsze grono.

Z tego powodu w roku sprawozdawczym udało nam się zorganizować jedynie trzy spotkania (przed świętami Wielkanocy, Bożego Narodzenia i przed wakacjami).

Jeśli chodzi o pozostałą działalność Koła Pań, to jak co roku przygotowaliśmy poczęstunek na święto parafialne oraz święto żniw.

W Niedzielę Wieczności odwiedziłyśmy groby naszych byłych Członkiń oraz byłych Proboszczów Parafii i złożyłyśmy na nich symboliczną różę.

Przed Adwentem przygotowaliśmy wieńce i ozdoby adwentowe w domu parafialnym.

W roku 2023 włączyliśmy się do organizacji kawiarenki parafialnej co najmniej raz w miesiącu.

Koło wspiera nadal przygotowywanie paczek świątecznych dla Seniorów, pomaga osobom w trudnej sytuacji życiowej, a także przeznacza środki na zakup wyposażenia domu parafialnego i kościoła.

Wypracowane i gromadzone przez lata finanse pozwoliły w ostatnim czasie na przedstawienie Radzie Parafialnej propozycji podarowania przez Koło Pań obrusu ołtarzowego i ozdobnego nakrycia stołu ołtarzowego oraz kazalnicy (antependium), a także dywanu do prezbiterium.

Antependia zostały przez nas zamówione w ewangelickiej firmie w Niemczech, specjalizującej się w liturgicznym wyposażeniu kościołów oraz szyciu strojów liturgicznych dla duchownych.

Na ołtarzu i ambonie znajdują się ręcznie tkane, wełniane gobeliny, a także obrus we wzór krzyża jerozolimskiego.

Zamówione antependia są w trzech barwach liturgicznych: białej, zielonej i fioletowej. Dzięki temu mogą służyć przez prawie cały rok liturgiczny.

Antependium na ołtarzu przedstawia w części środkowej krzyż oraz po bokach kiść winogron i kłos zboża jako symbole chleba i wina w Wieczerzy Pańskiej.

Na ambonie widzimy tzw. znak chi rho $\chi\rho$. Jest to jeden z najstarszych chrystogramów, powstały z ligatury dwóch greckich liter X i P, będących pierwszymi literami słowa Chrystus.

Od pierwszej Niedzieli Adwentu nowy wystrój części ołtarzowej kościoła nie tylko cieszy nasze oko, ale wzbogaca także nasze duchowe przeżycia.

Można powiedzieć, że dar Koła Pań jest darem wszystkich Parafian, którzy spotykają się po nabożeństwach w kawiarence i uczestniczą w parafialnych piknikach. Kupując kawę, herbatę i ciastko czy sałatki, przetwory lub leczy – pomogliście zgromadzić środki na ten prezent.

Z tego miejsca bardzo serdecznie dziękujemy wszystkim członkiniom Koła Pań za zaangażowanie, poświęcone środki i czas przy realizacji naszych zadań.

Chciałybyśmy również zaapelować do wszystkich Parafianek o czynne włączenie się w działalność naszego Koła. Zwracamy się również z serdeczną prośbą do Komitetu i Rady Parafialnej o pomoc w zachęcaniu Członkiń Parafii do współpracy z nami.

*Urszula Tomaszewska,
Kornelia Pilch,
Anna Rybińska*

Sprawozdanie z działalności wolontariuszki diakonii Parafii Ewangelicko-Augsburskiej Wniebowstąpienia Pańskiego w Warszawie pani Barbary Walewskiej w roku 2023

W roku sprawozdawczym złożyłam 240 wizyt domowych. Sześć razy towarzyszyłam parafiance w drodze do przychodni lekarskich (przy ulicy Koszykowej, Waryńskiego, i w przychodni uniwersyteckiej). Dwukrotnie odwiedziłam parafiankę, przebywającą w szpitalu przy ul. Barskiej i tyle samo razy seniorkę, przebywającą w domu opieki Tabita w Konstancinie-Jeziornej. Szesnaście razy

odwiedzałam parafiankę przebywającą od wielu lat w Zakładzie Opiekuńczo-Lecznicznym w Tworkach. Sześciokrotnie z wspierającą mnie w pracy diakonijnej panią Janiną Suzdorff, a raz z księdzem Dariuszem Chwastkiem (wizyta komunijna).

9 sierpnia 2023 z ksiądz Wiktorią złożyłyśmy wizytę parafiance, która tego dnia obchodziła setną rocznicę urodzin. Była

to również wizyta komunijna. Jubilatka czuła się uszczęśliwiona. Spędziłyśmy ponad godzinę na wspomnianiu szczęśliwych, ale też smutnych (II wojna światowa) wydarzeń z jej życia.

Dwóm parafiankom, które od wielu lat nie wychodzą z domu, ze względu na zły stan zdrowia, dwa razy w miesiącu robiłam zakupy żywnościowe. Kupowałam również inne niezbędne produkty. Na święta paczki wzbogaciłam artykułami świątecznymi. Wspomniane parafianki nie potrzebowały wsparcia finansowego a jedynie pomocy w samym dokonywaniu zakupów.

W roku sprawozdawczym udzieliłam również 3 zapomóg bezzwrotnych – osobom będącym w trudnej sytuacji materialnej – pieniądze przeznaczone zostały na zakup leków bez recepty i lepszej jakościowo żywności.

W Niedzielę Wieczności – jako przedstawicielka Diakonii - uczestniczyłam w spotkaniu członków Rady Parafialnej i Koła Pań oraz księży Wiktorii Matloch i Dariusza Chwastka w składaniu wiązanek na grobach dawnych duchownych naszej

Parafii oraz osób świeckich dla niej zastużonych.

Tak jak w latach ubiegłych wykonywałam i wysyłałam naszym seniorom kartki urodzinowe i świąteczne. W tym roku paczki świąteczne dla seniorów przygotowaliśmy wspólnie z ksiądz Wiktoria. Do każdej z paczek trafiła przygotowana przez moją córkę i mnie składana ażurowa gwiazda świąteczna.

Jak co roku od wielu lat brałam udział w dystrybucji paczek bożonarodzeniowych. Dostarczyłam 27 paczek osobom, które z różnych przyczyn nie mogły odebrać ich osobiście.

W dostarczaniu paczek pomogli mi: Paweł Jung, Beata Adamiak, jej córka Lidia Adamiak oraz Helena Patzer – za co z całego serca im dziękuję.

Uczestniczyłam w 5 pogrzebach parafian, z którymi utrzymywałam wieloletnie kontakty osobiste i telefoniczne.

Na zakończenie składam serdecznie podziękowania osobom, które przez cały rok wspierały mnie w mojej działalności.

Barbara Walewska

Sztuka radości

Małgorzata Weigle

Na próżno szukać radości w malarstwie klasycznym, gdzie nieruchome twarze z obrazów przedstawiają kamienny spokój, wyniosłość i przede wszystkim utrwaloną na zawsze powagę i majestat. W renesansie trend przełamuje słynny i zagadkowy uśmiech Giocondy mistrza Leonarda. Do radości jednak jeszcze daleko. Późniejsze okresy artystyczne proponują nam w powolnej drodze ewolucji sztuki, coraz więcej powodów do dobrego nastroju. Barokowa, cukierkowa „Huśtawka” Jean-Honoré’a Fragonarda przedstawia dziewczynę, która w tych okolicznościach powinna pisać z zachwytem, jednak na jej twarzy cały czas uśmiechu nie widać. Radości można również szukać w malarstwie przedstawiającym naturę, wiosnę oraz sceny biblijne ilustrujące zmartwychwstanie. Dopiero u impresjonistów pojawia się wyrażanie emocji. Widzimy je w kolorach „Słoneczników” u van Gogha, w „Dziwnym ogrodzie” Józefa Mehoffera lub w energetycznym ruchu dynamicznego „Tańca” Henriego Matisse’a. Prawdziwą radość znajdujemy jednak dopiero we współczesnej sztuce POP-ARTU i komiksu. Radość to złapanie chwili, gdy emocje powodują niekontrolowany gest, czy są zapisane w mimice twarzy. Współcześni artyści próbują uchwycić właśnie to, co nieuchwytnie i niezaplaniowane, trwające czasem tylko moment. Opowiadają pewną historię dotyczącą zwykłych, codziennych spraw, dziejących się tuż koło nas. Dzięki

takiemu artystycznemu utrwaleniu chwila radości może trwać trochę dłużej. Niech trwa, szczególnie jeśli jej oglądanie uwalnia w nas odrobinę dopaminy!

Obrazy Marcina Kędzierskiego

- *Słuchaj, mówiłam Ci o tym stypendium w Barcelonie, muszę wystać oprócz aplikacji parę słów o sobie, zainteresowaniach, mieście, w którym mieszkam. Cykniesz mi parę fotek w jakimś ładnym miejscu z klimatem, wiesz, przestrzeń, światło, fajni ludzie...*

- *To idziemy nad Wisłę, na bulwary, nie ma lepszej miejscówki. Weź deskę!*

Obraz na podstawie kadru z amerykańskiego filmu w reżyserii Stanley'a Donena pt. „Zabawna buzia” z 1957 roku. Paryż, lata pięćdziesiąte. Fotograf zabiera piękną Audrey Hepburn do Paryża. Akwarela na papierze akwarelowym uzupełniona plamami gwaszu.

Ulica Grochowska 73, czyli 280?

Małgorzata Weigle

Ulica Grochowska to jedna z głównych ulic Pragi, która powstała jako droga wiodąca do Brześcia, ukończona w 1823 roku. Na początku XIX wieku zabudowę ulicy stanowiły drewniane chałupy, domy, dworki i pałacyki. Ulica nazywała się wtedy Trakt Moskiewski.

4 stycznia 1901 roku po raz pierwszy ulicą pojechała tzw. Kolej Jabłonowska, co z pewnością wpłynęło na rozwój różnych wytwórni i fabryczek. Z tego czasu zachowały się zdjęcia parowej lokomotywy zostawiającej za sobą kłęby dymu. Tę wąskotorową kolejkę zlikwidowano dopiero w 1952 roku.

ul. Grochowska 280

W 1937 roku odwrócono numerację budynków. Wcześniej zaczynała się ona od rogatek miejskich przy Lubelskiej. Dawny nr 1 otrzymał według nowego przyznania nr 354 oraz zmieniono stronę parzystą na nieparzystą. Dziś jest kłopot z odnalezieniem przedwojennych adresów. Ewangelicki adres Grochowska 73 znaleziony w artykule przedwojennego

“Tygodnika Ewangelickiego” jest pewnego rodzaju zagadką. Według obliczeń matematycznych, odejmując numery otrzymujemy 281, a najbliższy numer nieparzysty to 280. Jest przypuszczenie, że typowany budynek (na zdjęciu) i zamieszczone poniżej sprawozdanie, dotyczą właśnie tego miejsca.

Pewne tropy pozwalają na postawienie takiej tezy, ponieważ dzisiejszy budynek z numerem 280 należał do Ludwika Wolframa, ewangelika pochowanego na cmentarzu przy Młynarskiej. Być może wynajmował on dolną część tego budynku na stację kaznodziejską. Potwierdzeniem tego może być dodatkowa informacja pochodząca z planu nabożeństw zboru warszawskiego. Wśród różnych adresów widnieją tam dwa inne, w Grochowie i Kamionku, gdzie również odbywały się ewangelickie nabożeństwa: ul. Osiecka 41 i Mińska 13, z których ten z Mińskiej, należał do tego samego właściciela, czyli Ludwika Wolframa. Dodatkowo właściciel i współwłaściciel Mińskiej (Jan Hinzler) wchodził w skład komitetu opisanego społecznosci. Ze sprawozdania dowiadujemy się o dość aktywnym życiu ewangelików po praskiej stronie przedwojennej Warszawy. Na uwagę zasługują podane wartości statystyczne, które można porównać z naszymi bieżącymi raportami. Wnioski podsumowujące są nadal aktualne.

W 1945 roku na podstawie dekretu Bieruta nieruchomości ta przeszła na własność miasta. Obiekt ujęty jest w gminnej ewidencji zabytków.

Sprawozdanie z działalności Stacji Kaznodziejskiej w Grochowie w roku 1936.

W obecnej ciężkiej sytuacji naszego Kościoła i wobec pesymizmu (zresztą po części uzasadnionego) z jakim wielu świadomych ewangelików spogląda w przyszłość ewangelicyzmu w Polsce, obowiązkiem tych, którzy pracują w winnicy Pańskiej, jest informowanie ogółu o osiągnięciach, choćby skromnych, w tej pracy, albowiem tylko konkretny czyn, drobne zwycięstwo w walce o realizację Królestwa Bożego w naszym Kościele, może pokrzepić, wlać otuchę w serca wątpiące i może wydobyć z dusz nowy zapach do dalszych wysiłków. Śmiem sądzić, że takim zjawiskiem dodatnim w życiu naszego Zboru (a pamiętajmy, że na Zbór stołeczny z natury rzuca kieruje wzrok cały kościół ewangelicki w Polsce) jest rozwój poszczególnych jego placówek, w szczególności zaś Stacji Kaznodziejskiej w Grochowie. Stacja ta w ub. roku wykazywała w dalszym ciągu intensywną działalność. W ciągu całego roku 1936 odbywały się w lokalu wynajętym przy ul. Grochowskiej 73 w każdą niedzielę nabożeństwa: przed południem dla dorosłych, po południu dla dzieci. Oprócz tego odbywały się w tygodniu godziny biblijne. Frekwencja na nabożeństwach była dosyć duża, a w święta uroczyste lokal okazywał się za mały na pomieszczenie licznych rzesz zborowników. Do Szkółki Niedzielnej,

której rozwój szczególną radością musi napępiać wszystkich troszczących się o przyszłość kościoła, uczęszczało przeciętnie 50 dzieci. Z kierownikiem szkółki współpracowało z zapałem grono osób, dzięki którym można było naukę prowadzić w czterech grupach. Dzięki tej współpracy można też było w ciągu roku urządzić kilka uroczystości dla dzieci. 1 tak w dzień Zmartwychwstania Pańskiego odbyła się uroczystość Wielkanocna dla dzieci. O godzinie 6 tej rano zeszły się dzieci na nabożeństwo, z którego wyniosły niezatarte wrażenie. Wieniec płonących na ołtarzu świec, których płomień symbolizowały radość życia, wywalczonego przez Zmartwychwstałego i śpiewy chóru dziecinnego przyczyniły się do podniesienia nastroju. Po nabożeństwie wybiegły dzieci do ogrodu, aby sobie poszukać w krzakach pięknie malowanych jajek. Oprócz jajek znalazły tam także słodycze, a wszystko zdobyły obrazki treści religijnej z wersetami z Pisma Świętego. Latem dzieci chodziły na wycieczki za miasto. Z nadejściem Adwentu rozpoczął się niebywały ruch w naszej sali, która na jakieś dwa tygodnie przed Bożym Narodzeniem wieczorem odbyło się przedstawienie „Jasełek” Bolesławicza, przeznaczone dla Szkółki Niedzielnej. Przedstawienie to powtórzono w styczniu jeszcze 2 razy w sali T. P. M. E. na Placu Mirowskim i raz we własnym lokalu dla dorosłych. Nie trzeba dodawać, iż jest to piękne osiągnięcie, jeżeli zważyć, że dzieci nasze przedstawiają zupełnie surowy i nie obrobiony materiał pod tym względem i że placówka nasza nie posiada żadnych urządzeń scenicznych ani kostiumów. Wszystko było trzeba sobie samemu jakoś wykombinować. To

też wiele, wiele wieczorów poświęcili pracownicy Szkółki Niedzielnej na przygotowanie tego, co najniezbędniejsze. Zaznaczyć jeszcze wypada, iż koszty wystawienia „Jasełek” pokryte zostały całkowicie wpływami z przedstawień, czyli, że dzieci mogą być dumne z tego, iż zdobyły dla placówki pewną ilość rekwizytów, jak reflektor, trochę dekoracji i t. p. Po przedstawieniu 23 grudnia nastąpiło rozdanie podarunków gwiazdkowych, mianowicie słodczy wszystkim dzieciom, a poważniejszych upominków dzieciom najbiedniejszym. Dodać jeszcze muszę, iż pozatem dzieci prawie cały rok uczęszczały na śpiewy, tak że skromny chór Szkółki Niedzielnej (2 — wgl. 3-głosowy) upiększał nie tylko nabożeństwa dla dzieci, ale także z braku innego chóru i nabożeństwa dla dorosłych. Dzieci i tu dawały z siebie co mogły. Wierzmy, iż Przyjaciel dzieci przyzna się do ich i naszej skromnej pracy i udzieli jej swego błogosławieństwa. Z kolei należałoby powiedzieć kilka słów o świetlicy. Na tym odcinku osiągnięcia są znacznie słabsze. O ile dzieci można jeszcze wciągnąć łatwo do służby dla Zbawiciela i Kościoła, o tyle z młodzieżą, która dotychczas nie brała prawie wcale udziału w życiu społecznym a szczególnie religijnym, sprawa jest bardzo trudna. Młodzież chętnie idzie tam, gdzie są zabawy i przyjemności, natomiast stroni od pracy w duchu religijnym. Naturalnie nie odnosi się to do całości, gdyż są pod tym względem wyjątki. Właśnie istnienie takich wyjątków upoważnia nas do nadziei na przyszłość. Rok miniony był bardzo obfitym w doświadczenia, z których wyciągamy konsekwencje dla dalszej pracy nad młodzieżą. Dodam tu, choć to, nie

należy do sprawozdania z zeszłorocznej pracy, iż z nowym rokiem została świetlica zamknięta. Natomiast praca wśród młodzieży, pomimo ciężkich warunków (brak w tej chwili lokalu) jest kontynuowana w duchu religijnym. Powstają małe kółka o wyraźnie sprecyzowanych zadaniach, których wykonanie jest więzią łączącą wszystkich członków. Wszelkiej pracy przyświeca i coraz bardziej przenika do świadomości pozostałej przy pracy młodzieży i dorosłych hasło wiernej służby dla Zbawcy. Gorące słowa pieśniarza:

„Pracuj, nim noc nadejdzie,
Choć dnia doskwiera znój.
Choć dręczy żar południa;
Dobry walczysz bój!
Póki lśni jeszcze słońce,
Siły zapalęm mnóż!
Pracuj, gdy noc zapadnie,
Za późno będzie już!”

są dla nas i niech będą i dla czytelników tych słów zachętą do pracy nad budowaniem Królestwa Bożego w nas i wśród nas.

K. Jadwiszczok, kandydat teol

Porządek nabożeństw.	
w kościele parafialnym przy ul. Królewskiej.	
Dnia 25 lipca,	IX Niedziela po Trójcy Św.
godz. 9 rano nabożeństwo	w kaplicy szpitalnej Ks. Michela.
" 11.30 " "	w kościele główne (Mrk. 10. 28—31.
	Przyp. Sal. 16 1—9.) Ks. Michela.
" 10.30 " "	w Tablicie w Skolimowie ks. Witmeyer.
" 9.00 " "	w kaplicy (ul. Osiecka 41) kand. teol. Jadwiszczok.
" 11.00 " "	(ul. Mińska 13)
Dnia 30 lipca	godz. 9 rano nabożeństwo komunijne.
Prenumerata „Głosu Ewangelickiego” wynosi: kwartalnie 3 zł, miesięcznie 1 zł. Adres dla Prenumeraty: Ewang. Kościół Garnizonowy Puławska 4. Adres dla Redakcji i Wydawcy: Ks. Drukarnia „Głosu Ewangelickiego”.	

Głos Ewangelicki, 25 lipca 1937 r.

Dla informacji podajemy, że dnia 14 lutego w obecności Księdza Pastora Rugera odbyło się ogólne zebranie Zborowników. skupiających się koło Stacji, na którym wybrano ponownie przez akklamację Komitet w składzie następującym: P. Krauze Zygmunt przewodniczący, członkowie: pp. Hoch Herman, Jadwiszczok Karol, Karpiński Jan, Winkler Michał, Wolfram Ludwik. Do Komisji Rewizyjnej weszli pp. Jeske Karol, Hintzler Jan i Muller Aleksander. Poniższe zestawienie kasowe zobrazuje gospodarkę Stacji. Sprawozdanie Kasowe za rok 1936 Stacji Kaznodziejskiej Zboru Ewangelicko-Augsb. w/m. ul. Grochowska Nr. 73. Przychód: saldo na dzień 1 stycznia 1936 r. zł. 12.77, składki członkowskie zł. 428.—, kolekty zł. 442 82, imprezy (herbatki,

kosz szczęścia) zł. 298.80, z kasy Kościelnej (subsydjum) zł. 800.—, biblioteka zł. 47.80, ofiary zł. 374.53, dochód z przedstawienia zł. 4.85, razem zł. 2.509.57. Rozchód-, na koncie czekowym w Banku Ewangel. zł. 500.1—, komorne zł. 960.—, węgiel zł. 86.—, prenumeraty zł. 58.—, wydatki biurowe zł. 11.55, utrzymanie porządku świetlicy zł. 69.79. wydatki sportowe i świetlicowe zł. 34.55, obraz zł. 89.—, harmonium zł. 350.—, toga zł. 120.—, wydatki biblioteczne zł. 32.05, wydatki na szkółkę niedzielną zł. 72.33, koszty łączone z nabożeństwami zł. 10 10, razem 2.423.37. Saldo na dzień 1 stycznia 1937 roku zł. 86 20. Przewodniczący Komitetu; Sekretarz: Zygmunt Krauze. K. Jadwiszczok kand. Teol

04.04.1937 (Głos Ewangelicki Nr 14)

Kochane Dinozaury!

W tym roku było nam dane uczestniczyć w siedmiu spotkaniach w sali parafialnej przy Puławskiej.

Dziękujemy za każde z nich, a szczególnie Alince, za powiadamianie nas, przywożenie ciast, nakrywanie stołów. Dziękujemy wszystkim za wszelką pomoc w organizacji. Każdego dnia powinniśmy być wdzięczni za nasze ponad 70 lat znajomości i przyjaźni. Dziś stały kontakt telefoniczny daje nam poczucie więzi, a wspomniane wydarzenia przynoszą wielką i jakże potrzebną nam radość.

Z racjonalnego punktu widzenia, w czasie, gdy grasuje sporo infekcji, robimy chwilową, „zdroworozsądkową” prze-

rwę w naszych spotkaniach i czekamy niecierpliwie na wiosnę. Mamy nadzieję na spotkanie po Wielkanocy, na przełomie kwietnia i maja. Wtedy nasze spotkanie wydaje się bardziej bezpieczne i łatwiejsze do zorganizowania.

Z okazji zbliżających się świąt Wielkiej Nocy życzymy sobie przede wszystkim zdrowia, dobrego humoru i jak najdłuższego poczucia wspólnoty i wzajemnego wsparcia.

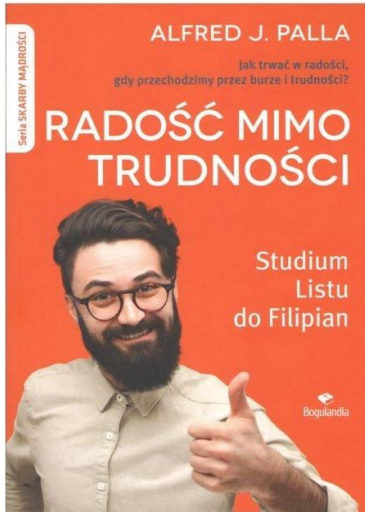
W imieniu Dinozaurów: Moc najlepszych życzeń dla parafian, Rady Parafialnej i duchownych!

Ewa Weigle

O radości

Radość mimo trudności

Radości nigdy za wiele, tak uważał Paweł z Tarsu, pisząc list do wierzących w Filipi. Co było źródłem jego radości? Studium jego listu zawiera nie tylko odpowiedzi, ale wiele praktycznych porad i odpowiedzi na pytania:

Jak cieszyć się ludźmi mimo ich wad?

W jaki sposób zredukować konflikty w swoim życiu?

Jakie są klucze do satysfakcjonującego życia?

Co nas okrada z radości i jak uchronić się przed złodziejami?

Jak mieć w życiu frajdę

Wzruszające, pełne humoru i wspomnień rozmowy z gośćmi audycji Myślidziecko 3/5/7 stały się inspiracją do powstania książki, wzbogaconej o dotąd nieznaną wypowiedzi wielkich osobowości. Czy dzieciństwo może dać ci taką siłę, jaką dało bohaterom książki? A może jest tajemnicą ich sukcesu?

Katarzyna Stoparczyk – dziennikarka, autorka książek, reżyserka spektakli teatralnych. Stworzyła kultową radiową audycję „Dzieci wiedzą lepiej”, współtworzyła także format telewizyjny Duże Dzieci. Uhonorowana Nagrodą Safony za odwagę pomagania dzieciom i propagowania mądrości dzieci, Odznaką Honorową Rzecznika Praw Dziecka za Zasługi dla Ochrony Praw Dziecka, tytułem Mistrz Mowy Polskiej Vox Populi.

Z żałobnej karty

11 stycznia pożegnaliśmy **śp. Edwarda Gruenke**,
który zmarł 3 stycznia br. w wieku 90 lat.

17 stycznia pożegnaliśmy **śp. Macieja Reinsteina**,
który zmarł 27 grudnia br. w wieku 59 lat.

12 lutego pożegnaliśmy **śp. Andrzeja Karolaka**,
który zmarł 2 lutego br. w wieku 74 lat.

4 marca pożegnaliśmy **śp. Anitę Leontynę Majdecką** z domu Kop,
która zmarła 23 lutego br. w wieku niespełna 98 lat.

Zmarł ks. Waldemar Preiss

16 lutego 2024 r. w Warszawie w wieku 87 lat zmarł śp. ks. Waldemar Preiss, wieloletni wykładowca ChAT, tłumacz ksiąg biblijnych Nowego Testamentu oraz emerytowany proboszcz-administrator parafii w Płocku.

Uroczystości pogrzebowe odbyły się w piątek, 23 lutego w kościele Świętej Trójcy w Warszawie, a następnie przy rodzinnym grobie na cmentarzu ewangelickim przy ul. Młynarskiej.

Śp. ks. Waldemar Preiss urodził się 13 października 1936 roku w Bydgoszczy jako syn ks. Waldemara Preissa seniora (1908–1978) oraz Janiny z domu Linde (1910–1998).

Po ukończeniu studiów teologicznych i obronie pracy magisterskiej w 1957 roku w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, kontynuował naukę na dodatkowych studiach w Niemczech (Getynga). Został ordynowany 11 października 1959 r. w Bydgoszczy przez bp. prof. Andrzeja Wantułę w asyście ks. Waldemara Preissa (ojca) i ks. prof. Wiktora Niemczyka.

Po rocznym wikariacie w Toruniu, podjął pracę w Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej w Warszawie, gdzie przez wiele lat pełnił funkcję wykładowcy, dzieląc się swoją wiedzą i doświadczeniem z przyszłymi duchownymi. Od 1965 roku był wikariuszem bp. Andrzeja Wantuły,

a następnie w latach 1979–2001 duszpasterzem Domu Studenta ChAT. Ponadto od roku 1985 do emerytury w 2001 roku pełnił funkcję proboszcza administratora Parafii Ewangelicko-Augsburskiej w Płocku.

Śp. ks. Waldemar Preiss poświęcił swoje życie teologii, szczególnie językowi greckiemu i Nowemu Testamentowi, kształcąc przez blisko 50 lat kolejne pokolenia ewangelickich teologów i duchownych. Był cenionym tłumaczem ksiąg biblijnych Nowego Testamentu, brał m.in. udział w pracach nad ekumenicznym przekładem Biblii wydanym w 2018 r. przez Towarzystwo Biblijne w Polsce.

Wybory do trzech gremiów parafialnych

Szanowni Państwo,

na wiosnę w tym roku czekają nas w Parafii wybory do: **Rady Parafialnej, Komitetu Parafialnego oraz Komisji Rewizyjnej** na nową kadencję, trwającą 5 lat. Szczegółowe przepisy, pochodzące z obowiązujących w naszym Kościele aktów prawnych, dotyczące wyborów zostaną umieszczone na naszej stronie internetowej po ustaleniu dokładnej daty wyborów. Poniżej w skrócie najważniejsze informacje zaczerpnięte z „Regulaminu parafialnego”.

§7

1. Każdy członek Parafii, który został confirmowany albo wstąpił do Kościoła i ukończył 18 lat, zobowiązany jest do płacenia składek parafialnych. Składki te powinny wynosić nie mniej niż 1% jego dochodu.

§8

Prawo do brania udziału w głosowaniu:

1. Prawo głosu i czynne prawo wyborcze w Parafii przysługuje tym członkom Parafii, którzy zostali confirmowani albo wstąpili do Kościoła, ukończyli 18 lat, uczęszczają na nabożeństwa i opłacili w przepisany terminie przypadającą na nich składkę za rok ubiegły lub zostali z niej zwolnieni przez Radę Parafialną.

Prawo do kandydowania w wyborach:

2. Bierne prawo wyborcze w Parafii przysługuje jej członkom, którzy przez okres trzech lat nieprzerwanie posiadają czynne prawo wyborcze, ukończyli 21 lat, biorą udział w życiu kościelnym i przystępują do Stołu Pańskiego.

Jak zostać kandydatką / kandydatem?

§ 24

1. Kandydatów do władz parafialnych zgłaszają parafianie posiadający czynne prawo wyborcze, najpóźniej na dwa tygodnie przed wyborami, w kancelarii parafialnej lub na ręce Proboszcza.

2. Osoba zgłaszająca kandydata zobowiązana jest do dołączenia do zgłoszenia zgody na kandydowanie podpisanej przez kandydata.

W oczekiwaniu na wakacje

W minione wakacje, kilkanaścioro dzieci z warszawskich parafii ewangelickich uczestniczyło we wspólnych koloniach. O ich przebiegu informowaliśmy w jesiennym numerze „Naszej Parafii”. Już teraz możemy przekazać radosną wiadomość, że w zbliżające się wakacje planowana jest kolejna edycja wyjazdu. W oczekiwaniu na szczegóły dotyczące terminu i miejsca, przytaczamy tekst podziękowań, który wpłynął we wrześniu, między innymi do naszej Parafii, od Pana Władysława Scholla, dziadka jednej z uczestniczek. Trudno marzyć o lepszej rekomendacji. Panu Władysławowi serdecznie dziękujemy za podzielenie się tą uskrzydlającą opinią!

Warszawa, 19.09.2023

Parafia Ewangelicko-Augsburska
Wniebowstąpienia Pańskiego
Ks. Proboszcz Dariusz Chwastek
Z prośbą o przekazanie Radzie Parafialnej

Pragnę wyrazić głęboką wdzięczność Radom Parafialnym Parafii luterskich w Warszawie za zorganizowanie wyjazdu letniego dzieci do Turawy na Opolszczyźnie. Szczególne słowa uznania należą się pani Elżbiecie Byrtek, ks. Wiktorii Matloch oraz pani Dominice Sabeli. Brała w tym wyjeździe udział moja wnuczka i z jej relacji dowiedzieliśmy się, że wyjazd był wspaniały.

Cieszę się, że nawiązujecie w swojej działalności do tradycji dawnych obozów młodzieżowych organizowanych przez SPME po wojnie, które zaktywizowały na wiele lat wspaniałych członków Kościoła. To podczas takich wydarzeń rodzi się prawdziwa więź i mamy okazję sprawdzić, jak w życiu codziennym realizuje się nasze chrześcijaństwo.

Zazdroszczę Wam takich pracowników, bo z ich służby wynika to, że dobrze odczytali i zrozumieli, jakie jest przesłanie Ewangelii.

Władysław Scholl

Julian Ejsmond

RADOŚĆ ŻYCIA

Z pierwszymi kwiatami się rodzić!
Z zielonym lasem się bratać!
Z szarymi skowronkami
w błękity radosne ulatać!

Z obłokiem po niebie błądzić!
Ze słońcem ziemię olśniewać...
W dziecięcym uśmiechu dźwięczeć...
W miłosnych wyznaniach śpiewać.

Z powiewem wiatru szemrać.
Z rzeką świetlistą szumieć.
I mowę słońca i wiatru
i śpiewanie rzeki rozumieć.

Z odlatującym ptactwem
za dalekie morze się zbierać...
Ze złotymi liśćmi jesieni
uśmiechać się – i umierać...

Bóg zaprasza każdego - bez względu na wiek!

nabożeństwa rodzinne

z liturgią dla dzieci młodszych
i starszych

KOŚCIÓŁ EWANGELICKI
WNIEBOWSTĄPIENIA PAŃSKIEGO
W WARSZAWIE

niedziela godzina 12

- 1 października   Dziękczynne Święto Żniw g. 10.00
- 22 października
- 19 listopada
- 10 grudnia   nabożeństwo połączone z gwiazdką dla dzieci
- 11 lutego
- 23 marca   (sobota) rekolekcje rodzinne od g. 10.00
- 24 marca   Niedziela Palmowa nabożeństwo z udziałem dzieci
- 21 kwietnia
- 26 maja   święto rodzinne / dzień dziecka
- 16 czerwca   zakończenie roku szkolnego

W numerze m.in.:

Śmierć śmiercią 5
Przesłanie 8
Czytając Tillicha 16
Wieści z ChATki 19
Taka moja radość 20
Prąd w brzuchu 21
Sprawozdania 22
Sztuka radości 36
Ulica Grochowska 37
W oczekiwaniu na wakacje 45

Parafia Ewangelicko-Augsburska
Wniebowstąpienia Pańskiego
ul. Puławska 2a, 02-566 Warszawa
telefon 22 849 77 05
www.pulawska.luteranie.pl
e-mail: pulawska@luteranie.pl

Godziny pracy kancelarii:

pn 15.00–18.00
wt, śr 14.30–18.00
czw 10.00–13.00
ndz 9.15–10.00 i 11.30–13.00

NABOŻEŃSTWA W KAŻDĄ NIEDZIELĘ O 10.00

SPOTKANIA*:

poniedziałki: seminarium teologiczne / Dinozaury
wtorki: lekcje religii / próby chóru
środy: Koło Pań / spotkania Kim jesteśmy jako luteranie?
czwartki: spotkania biblijne
piątki: spotkania młodzieżowe

*zachęcamy do sprawdzania profilu na fb
i strony internetowej parafii